KUUROJEN LEHTI

Tidskrift för Döva

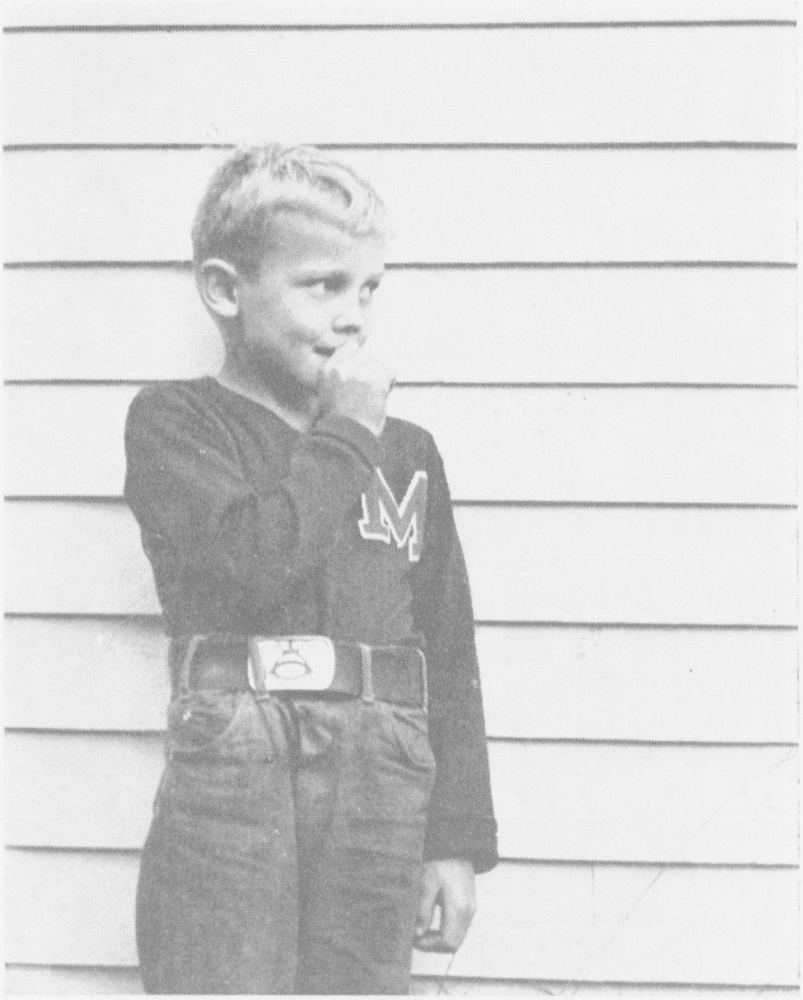

HUHTIKUU
APRIL

N:o 4 - 1963

Käyttäkää

onnitteluadresseja

Kukkaset kuihtuvat! Adressi säilyy jatkuvasti rakkaana muistona ystävällänne. Kun haluatte onnitella ystäväänne hänen merkkipäivänään — kun hän täyttää vuosia, solmii avioliiton, pääsee ripille j.n.e. on paras ja kätevin tapa lähettää hänelle onnittelunne kauniilla adressilla.

Näitä adresseja saa ostaa asiamiehiltämme kuurojenyhdistyksissä. Maksu on 3 markkaa kuorineen.

Pohjaväri on aurinkoisen hiekan väri, reunat ja koristeet sekä teksti, joka tässä kuvassa näyttää mustalta, on kultaa. Suuruus 21×27,5 cm, 4 siv.

Adressin myynnistä kertyvät tulot kartuttavat Liittomme Omakotirahastoa.

Adresseja saa tilata Liittomme toimistosta. Asiamiehille 20 % palkkio.

SUOMEN KUUROJEN LIITTO R.Y.

Liisankatu 27 E 10 — HELSINKI — Postisiirtotili n:o 6825

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y:n ÄÄNENKANNATTAJA

HUHTIKUU | 68 VUOSIKERTA | N:o 4 · 1963

Toukokuun numeroon tarkoitetut ilmoitukset kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä toimitukselle ennen huhtikuun 7 päivää

HAJANAISUUS — YHTEISTOIMINTA

Kuurojen huolto on maassamme vuosikymmeniä tapahtuneen kehityksen johdosta jakaantunut hyvin monen toisistaan erillään olevien elinten tehtäväksi. Tarkasteltaessa niitä ministeriöitä, joilla on tekemistä kuurojen huoltoon liittyvien asioiden kanssa, voidaan ensiksi mainita opetusministeriö, jonka alaisuuteen kuuluu varsinainen kuurojen opetus. Toiseksi ovat opetusministeriön alaisia myöskin kuurojen huollon saralla hyvin tärkeätä osaa edustavat kuurojen papit. Kuurojen ammattikasvatuksesta taas huolehtivat kauppa- ja teollisuusministeriö Turun kuurojen ammattikoulun osalta, maatalousministeriö Invalidisäätiön maatalousoppilaitoksessa Mäntsälässä tapahtuvan maataloudellisen ammattiopetuksen osalta sekä sosiaaliministeriö, jonka tehtävänä on soveltaa invalidihuoltolakia ammattikoulutusta saaviin kuuroihin. Lisäksi on sosiaaliministeriöllä useita muitakin kuurojen huoltoon liittyviä tehtäviä, joista mainittakoon tässä yhteydessä vain Suomen kuurojen liiton ja Kuurojen huoltokotisäätiön nauttimien valtionavustusten jako ja valvonta. Vielä viideskin ministeriö uhkaa tulla mukaan kuvaan, sillä ammatinvalintaa ja työhön sijoitusta koskevat kysymykset kuuluvat tämän ministeriön toimialaan. Täten on mahdollista, että mahdollisesti vastaisuudessa perustettavat kuurojen konsulenttien toimet tulevat tämän ministeriön alaisiksi. Koska kuurojen huoltoon liittyvät kysymykset muodostavat kussakin ministeriössä vain merkityksettömän murto-osan koko ministeriön tehtävistä, on aina olemassa vaara, että riittävää asiantuntemusta ja kuurojen asioiden kokonaishallintaa puuttuu.

Edellä olevien ministeriöiden lisäksi on vielä kirkolla oma tärkeä sijansa kuurojen huollossa, koska useilla paikkakunnilla seurakunnat ovat sijoittaneet erityisiä seurakuntasisaria kuurojen työhön. Kirkko on toisellakin tavalla mukana, sillä Suomen kirkon seurakuntatyön keskusliiton aistiviallistoimikunta on pannut alulle erityisen kuuroille pikkulapsille ja heidän vanhemmilleen tarkoitetun kirjekurssin sekä muutenkin ollut aktiivisena tällä saralla. Aikaisemmin on myös paikallisilla kuurojen ystävien yhdistyksillä ollut tärkeä sijansa kuurojen huollossa. Kuuroista vanhuksista huolehtiminen on ollut erityisen kuulevista kokoonpannun säätiön hoidossa. Vielä on mainittava Suomen kuurojen liiton sisarjärjestö, Kuulonhuoltoliitto, joka viime aikoina on ottanut huolehtiakseen lähinnä kuurojen pikkulasten tutkimusta koskevat tärkeät asiat. Vielä on mainittava Työterveyslaitos, joka on suorittanut tärkeitä kuurojen kuntouttamiseen liittyviä tutkimuksia sekä suorittanut ammatinvalinnanohjausta.

Toisaalta on luonnollista, että kukin kuurojen huoltoon liittyvä asia käsitellään siinä yleisessä virastossa, laitoksessa tai elimessä, jossa näitä asioita yleisestikin hoidetaan. Tämän vuoksi ei lienekään tarkoituksenmukaista pyrkiä ainakaan suuremmassa määrin keskittämään kuurojen huoltoon liittyvien asioiden hoitoa. Jotakin olisi asiassa kuitenkin tehtävä. Voidaan todeta, että kuurojen kuntouttamisesta ei meidän maassamme viime vuosikymmeninä ole laadittu yhtenäistä ohjelmaa. Tämän vuoksi saattaisi olla paikallaan, että valtio asettaisi erityisen komitean laatimaan ehdotukset pitemmällä tähtäimellä tapahtuvaa kuurojen kuntouttamista silmällä pitäen maassamme. Tällaista kokonaissuunnitelmaa voisivat eri virastot ja laitokset käyttää apunaan kuurojen huoltoon liittyviä asioita ratkaistessaan.

Suomen kuurojen liiton taholla on myös syntynyt ajatus, että olisi tarkoituksenmukaista saada aikaan laajemmalla pohjalla oleva yhteistoimintaelin, jossa Kuurojen- ja sokeainkoulujen opettajien liitto, kuurojen papit, kuurojen lasten vanhemmat ja Kuurojen liitto sekä mahdollisesti kuurojen ammattikoulut olisivat edustettuina. Tätä silmällä pitäen Kuurojen liitto onkin jo tiedustellut mainittujen yhteisöjen mielipiteitä ja toistaiseksi on kaikkialla suhtauduttu asiaan myönteisesti. Yhteistoimintaelin ei luonnollisestikaan olisi mikään uusi yhdistys, vaan sen tehtävänä olisi lähinnä kartoittaa kuurojen huollon nykyistä kenttää ja mahdollisesti tehdä aloitteita kuurojen huoltoon liittyvien tärkeiden kysymysten eteenpäinviemiseksi.

Pääsiäisen tarinaa

Pääsiäinen on vanhin kirkollisista juhlista ja kaikkien kirkkopyhien napa, jonka mukaan laskiainen, palmusunnuntai, helatorstai, helluntai ja kolminaisuuden sunnuntait määräytyvät. Pääsiäinen vaihtelee maaliskuun 22. päivästä huhtikuun 26. päivään.

Pääsiäisen liikkuvuuden kansa on pannut merkille sanomalla: "Joulu on aikanans ja Juhannus on paikallans, mutt helluntai heittelee ja pääsiäinen paiskelee."

Pääsiäinen siis on, ajalliset mittasuhteet huomioon ottaen, perin juhlallinen juhla. On merkillistä, että me yhä vietämme keskikeväisen täydenkuun aikana pääsiäistä samoin kuin itämaiden paimenet jo monia vuosituhansia sitten. Inhimillinen perinne saattaa todella olla uskomattoman sitkeä.

Meillä suomalaisilla pääsiäinen kuitenkin on puhtaasti kirkollinen juhla, ja se on täällä yhtä vanha kuin kristinuskokin. Nuorelle väelle pääsiäinen on vanhastaan ollut iloinen paastosta pääsyn päivä. Pääsiäinen on myös päivä, jolloin on monella tavoin varauduttu vastaanottamaan kesää.

Kevään suuri juhla

Pääsiäinen on ollut kautta aikojen suuri juhla. Siihen viittaavat varsin monet uudenvuoden yöstä tutut enteet, joita pääsiäisyönä on tarkkailtu: on katsottu onnenpeiliin, on ennustettu ikkunalaudalle pannuista suolarakeista tai kenkiä heittämällä tiedusteltu tulevan työ- ja olinpaikan suuntaa, on hankkiuduttu unessa näkemään tuleva aviopuoliso jne.

Perinteellisiä pääsiäisherkkuja

Suomessa on myös monia perinteellisiä pääsiäisruokia. Tutuin niistä on imelä ja tuore mämmi, joka yhä vielä valtaa uutta alaa. Aikaisemmin sillä on herkuteltu erityisesti Lounais-Suomessa, missä se ei ole mikään uutuus, vaan hyvin vanha supisuomalainen ruoka. Muita kansanomaisia pääsiäisherkkuja ovat olleet munamaito, verimakkarat, rieskat, piirakat, juustot, paistettu lammas ja vasikka.

Iloinen pääsiäisaurinko

Vanha ja laajalle levinnyt uskomus on, että aurinko tanssii pääsiäisaamuna. Moni on sen nähnyt. Kerrotaan, että varhain aamulla on tehty pitkiäkin kävelyretkiä, jotta olisi päästy korkeille näköalapaikoille. On sanottu, että aurinko suuren ylösnousemisen aamun kunniaksi ilakoitsee, hyppii, leikittelee, tanssii, riemuitsee jne. Useat vanhat väittävät nähneensä, miten aurinko pääsiäisaamuna nousee nytkähdellen; niin suuri on mielikuvituksen voima. Ja kaiken lisäksi tuota auringon hypähtelyä on pidetty hyvän vuoden merkkinä.

Pääsiäisenteitä

Hyvän ja rikkaan vuodentulon enteeksi on katsottu riittävän jo senkin, että aurinko pääsiäisaamuna nousee kirkkaana. Kirkkaan aamun katsotaan myös edullisesti vaikuttavan marjoihin ja yleensä kukkakasveihin.

Mutta jos aurinko pääsiäisaamuna on pilvessä, halla vie kesällä kukat ja tulee vähän marjoja. Himmeä pilvinen aamu tietää vanhan kansan mielestä sateista kesää ja huonompaa vuotta. Jos aurinko noustessaan punoittaa, kesällä ei saisi kylvää uutisrukiilla, koska se ei menesty; jos aurinko on tavallisen kirkas, kelpaa uutinenkin siemeneksi. Jos taas koko pääsiäispäivä sekä etenkin ilta on kirkas ja kaunis, odotetaan poutaista heinäkuuta. Sateinen pääsiäinen taas tietää päinvastaista, pilvistä ja märkää kesää.

Pääsiäisen merkitys

Pääsiäiseen ei liity mitään muinaissuomalaista työnjuhlaa, kuten esimerkiksi jouluun ja laskiaiseen. Sanan pääsiäinen ovat tutkijat arvelleet tarkoittavan paastosta pääsemistä, kun laskiainen puolestaan merkitsi sen alkua eli paastoon laskeutumista. Pyhää vietetään kevätpäivän tasausta seuraavan täydenkuun jälkeisenä sunnuntaina vuonna 325 tehdyn päätöksen mukaisesti. Ajankohdasta oli sitä ennen käyty ja käydään vieläkin kirkonmiesten piirissä kiistaa.

Hyvää ja rauhallista pääsiäistä!

Kuurojen ammattikouluun

otetaan uusia mies- ja naisoppilaita ensi syyskuun 2 päivänä.

Varattomat ja vähävaraiset oppilaat voivat saada ammattikoulutuksensa invalidihuoltolain nojalla invalidihuoltona. Niihin etuihin, joita nämä oppilaat nauttivat, kuuluu täysihoito, viikkoraha ja matkakulujen korvaus.

Hakemukseen tulee liittää papintodistus, invalidihuoltolomakkeelle n:o 2 laadittu lääkärinlausunto, oikeaksi todistettu jäljennös kuurojenkoulun päästötodistuksesta, vanhempain tai holhoojan suostumus, jos hakija on alaikäinen, sekä ilmoitus siitä, mille ammattialalle hakija mieluimmin haluaisi päästä. Lisäksi tulee hakijan tai hänen kotikuntansa sosiaalilautakunnan lähettää invalidihuoltolomakkeelle n:o 3 laadittu sosiaalilautakunnan lausunto, jonka Kuurojen ammattikoulu tarvitsee hakiessaan oppilailleen koulutuksen invalidihuoltona sosiaaliministeriöltä.

Kuurojenkoulun jo päättäneet lähettäköot hakemuksensa ensi toukokuun ja tänä keväänä koulun päättävät kesäkuun loppuun mennessä allekirjoittaneelle osoitteella: Turku, Tornik. 1 A 5.

Kouluun hyväksytyille lähetetään kirjallinen kutsu.

Turussa, huhtikuun 1 p:nä 1963.

Heikki Mylläri
rehtori

"MAALISKUU MAAN NÄYTTÄÄ",

sanotaan, ja sanotaan siitä myöskin, että "se tiet tukkii, ojat täyttää".

Maaliskuun nimi näyttää syntyneen sanasta maali. Kun näet tämän kuukauden lopussa jo hanki kannattaa, niin entiseen aikaan hiihtivät kylän nuorukaiset johonkin sopivaan paikkaan, asettivat maalin ja rupesivat siihen ampumaan. Täten harjaantuivat he tarkoiksi ampujiksi, joka siihen aikaan, kun pääelinkeinona oli metsästys ja kalastus, olikin sangen tarpeellista. Kuinka suuresta arvosta jousimiehet (= kyttämiehet eli ampujat), olivat, näemme esim. siitä, että ennenaikaan verot luettiin jousittain, ja vielä viime vuosisadallakin kirkonrakennustyöt toimitettiin jousittain, lukemalla kuinka monta jousta jännittävää (vississä ikämäärässä olevaa) kussakin talossa oli.

Että maaliin ampumista entiseen aikaan harjoitettiin melko runsaasti, todistavat sekä edesmenneitten sukupolvien suulliset kertomukset, kuin myöskin ne vanhat heinäladot Itä-Suomessa, joiden seinät olivat täynnä sekä haulin että luodin reikiä. Nykyisin ei niitä heinälatoja liene enää ainoatakaan pystyssä.

Jokaisessa asiassa on meillä ihmisillä omat arvelumme ja mielipiteemme. Niinpä esim. E. A. Gottlund arvelee maaliskuun nimen tulevan mahlasta, joka Lapin kielellä on "male" ja joka jo muka alkaa maaliskuussa juosta. Mutta siinä arvelussa ei näytä olevan perää sillä koivun mahla ei vielä maaliskuussa juoksekaan, vaan vasta huhtikuussa.

Marianpäivästä, joka meillä tänä vuonna on maaliskuun 24 p:nä, on ennen vanhaan — ja ehkä vielä nytkin — ennustettu paljon kuluvan vuoden säästä. Niinpä, jos kukko kulposta juo, niin härkä juo vappuna poreesta, ja "jos ei Maria maata näytä, ei huhtikuussa kesää tule". Ennustettiin myös, että "jos Marianpäivää vasten yöllä on pakkanen, niin seuraa neljäkymmentä yötä pakkasia, mutta jos suviyöt ovat lämpöiset, niin ne vähentävät puolet." Yleisin ennustus on vielä meidänkin päivinämme se, että "minkä verran lunta on Mariana katolla, sen verran on vappuna vaolla."

Niinä vuosina, jolloin pääsiäinen ei ole erittäin alhaalla, on Palmusunnuntai tässä kuussa (tänä vuonna huhtikuun 7 p:nä). Sitä on kutsuttu Itä-Suomessa virposunnuntaiksi, jonka lauantaina köyhempi väki maalla ja erikoisesti lapset, kävivät virpomassa. Urvuille (lampaille) puhjenneilla pajun oksilla virvottiin (lyötiin) emäntää ja joskus isäntääkin hartioille. Virpoessa lausuttiin:

"Virpoi varpoi, tuoreeks' terveeks' tulevaks' vuodeks';
Kuin monta varpaa, niin monta vasikkaa,
Kuin monta oksaa, niin monta oritta,
Kuin monta urpaa, niin monta uittia!"

Palkan saatuaan ja kiitettyään, toivottivat virpojat:

"Isännälle itra paksu, emännälle leuka leveä."

Tuira

Mikkelin kuurojen koulun vihkiäiset

Hyvällä syyllä voidaan sanoa, että ne kuurojen opetuksen ystävät, joilla oli tilaisuus osallistua Mikkelin uuden kuurojen koulun vihkiäisjuhlaan, joka pidettiin viime helmikuun 16 päivänä, oli ilo ja onni olla mukana varsin merkittävässä ja riemullisessa juhlassa. Onhan niin, että juhla oli ensimmäinen laatuaan vuosikymmeniin. Mikkelin kuurojen koulu oli saanut uuden ja ajanmukaisen ja kuten sanottiin Pohjoismaiden hienoimman koulun. Uudesta koulukompleksista on ollut jo aikaisemmin selostuksia lehdessämme, joten tässä tyydymme vain toteamaan, että koulussa on ajanmukaiset koulu- ja asuntotilat 140:lle oppilaalle. Hyvillä mielin voivat vanhemmat laskea lapsensa tällaiseen koulutaloon.

Vihkiäisjuhla pidettiin koulun juhlasalissa ja läsnä oli varsin arvovaltainen kutsuvierasjoukko. Vieraista mainittakoon kouluhallituksen pääjohtaja R. H. Oittinen, maaherra Urho Kiukas, piispa ja rouva Osmo Alaja, kansanedustaja Haapasalo, tarkastaja Veikko Lehvä sekä lukuisat kuurojen koulujen opettajat ja järjestöjen sekä yhdistysten edustajat.

Johtaja Elias Niskanen lausui vieraat tervetulleiksi sekä selosti uuden koulutalon synty- ja rakennusvaiheita. Koulun oppilaat esittivät kansantanhuja, keilavoimistelua, rytmiesityksen sekä pyramidivoimistelua. Myöskin saatiin seurata opettaja Alma Rahkosen johdolla varsin havainnollista ja hauskaa esikoulun opetushetkeä.

Pääjohtaja R. H. Oittinen piti juhlapuheen ja toimitti koulun vihkimisen. Hän mainitsi mm., että oppilaiden kasvatukselle ja kehittymiselle ovat ensiarvoisen tärkeitä sellaiset ulkonaiset seikat kuin viihtyisyys, siisteys, puhtaus ja esteettisyys. Tärkeintä on kuitenkin koulun henki ja opetuksen sisältö. Sen vuoksi opettaja varsinaisesti tekee koulusta koulun. Koulussa pyritään kasvattamaan yksityisiä ihmisiä tietorikkaiksi ja elämänmyönteisesti tarmokkaiksi.

Koulun oppilaiden esitettyä vielä lyhennelmän näytelmästä "Adalminan helmi" seurasi vapaa sana, jolloin lausuttiin mm. seuraavaa:

Maaherra Kiukas: Tämän päivän ilo on koko kansan ilo. Mikkelin kuurojen koulu on vapautettu aikaisemmasta kurjuudesta.

Piispa Alaja: Kuuroilla on edessään vuorenkorkuisia esteitä saavuttaakseen tasaveroisuuden kuulevien kans-

SKLIITON äitilomaleiri pidetään Helsingin Kuurojen Yhdistyksen kesäkodissa Sökössä heinäkuun 15—24 p:nä.

sa. Vuorten väistyminen on uskon ihme.

Tarkastaja Lehvä: Suomen ensimmäinen kuurojen opettaja Argillander oli Savon poikia. Hän oli uranuurtaja. Nyt noin 200 vuotta myöhemmin me voimme juhlia Pohjolan ajanmukaisimmassa koulussa.

Rehtori Mylläri: Ensi kesänä on kulunut 100 vuotta kuurojen opetuksen perustajan Carl Oscar Malmin kuolemasta. Meillä on syytä tänä juhlapäivänä myös muistaa häntä.

Kansanedustaja Haapasalo: Kuurojen ammattikoulu on saanut ensimmäiset kymmenet miljoonansa koulutaloaan varten. Kuurot ovat erinomaisia ammattimiehiä.

Opettaja Greta Visuri: Me Porvoon kuurojen koulussa olemme kateellisia. Olkoon kuitenkin yhteisessä työssämme rakkaus lähtökohtana, kärsivällisyys tukena ja kehitys päämääränä.

Opettaja Rauha Uotila: Kuurot lapset ovat saaneet suuren ja valkoisen koulun. Säilykööt tässä koulussa rukous, rakkaus, usko ja työ.

Sanoin ja lahjoin tervehtivät uutta kuurojen koulua edellisten lisäksi Mikkelin kaupunki, Mikkelin tuomiokirkkoseurakunta, Mikkelin maaseurakunta, Mikkelin oppikoulut, Urpalan kansakoulu, Kuulonhuoltoliitto, Suomen kuurojen liitto, kuurojen papit, Kuopion Kuurojen koulu, Pelastusarmeijan upseerit, Vironniemen lastentarha, Nikkarilan talouskoulu, Mikkelin kuurojen yhdistys, Jyväskylän kuurojen koulun opettajakunta, kuurojen lasten vanhemmat, Mikkelin Säästöpankki, SOK:n Mikkelin konttori, Suur-Savon Museoyhdistys, Osuusliike Savonseutu, Mikkelin Osuusmeijeri, Sotainvalidien Mikkelin naisjaosto ja Mikkelin kuulovikaisten yhdistys.

Lisäksi olivat kymmenet yhteisöt ja yksityiset henkilöt muistaneet koulua adressein tai sähkein, joista voidaan mainita kuurojen koulut eri Pohjoismaista, Saksasta ja Hollannista sekä Kerenistä.

Vihkiäisjuhla päättyi kahvitilaisuuteen sekä sen jälkeen suoritettuun kouluun tutustumiseen.

Saman päivän iltana nautittiin koulun asuntolassa yhteinen illallinen, jossa tilaisuudessa puhuivat tarkastaja Lehvä, professori Mäki ja johtaja Häkkinen, jotka puheissaan korostivat uuden koulutalon merkitystä opetuksen ahjona ja valittivat sitä, että koulun johtaja välittömästi juhlien jälkeen siirtyy pois johtajan tärkeältä paikalta toiseen tehtävään Jyväskylään.

Lopuksi johtaja Niskanen kiitti kaikkia läsnäolleita arvokkaista ja kauniista sanoista ja ajatuksista sekä ilmoitti, ettei hän tule jättämään kuurojen opetusta, vaan pyrkii uudessa toimessaankin käyttämään saamaansa oppia ja kokemusta kuurojen parhaaksi.

Vihkiäisjuhlallisuuksiin kuului vielä osallistuminen yhteiseen jumalanpalvelukseen Mikkelin tuomiokirkossa seuraavana päivänä sekä yhteisesti nautittu kirkkokahvi koululla.

Åvikin juhlaa

Viime kuun 17 p:nä oli Åvikin kuuroilla harras juhlatilaisuus, kun uusi ajanmukainen miesten asuntola vihittiin. Åvikiin oli saapunut arvokkaita juhlavieraita ja piispa Simojoki suoritti uuden kodin vihkimisen.

Isäntänä juhlassa oli dipl.ins. Runo Savisaari. Johtajatar Margit Kvistin kanssa hän otti vastaan vieraat ja lausui heidät tervetulleiksi. Hän piti myös puheen uuden kodin rakennusvaiheista ja valmistumisesta.

Suuri kaunis ruokailuhuone oli koristettu juhlaa varten. Sen seinämälle oli järjestetty alttari, kukin ja palavin kynttilöin koristettuna. Juhlava oli myös alttarille levitetty iso Raamattu, kuuron pariskunnan, Arimaan, Åvikille lahjoittama.

Juhlassa pidettiin puheita ja esitettiin tervehdyksiä arvovaltaisilta tahoilta. Sosiaaliministeriön tervehdyksen esitti ylitarkastaja Lauri Tarvainen, raha-automaattiyhdistyksen sosiaalineuvos Paavo Mustala, Turun Kuurojen Ystävien rehtori Heikki Mylläri, pelastusarmeijan Kuurojentyön osaston brigadööri Meeri Kruhse, Suomen kuurojen Liiton työnjohtaja Ragnar Östman.

Tulkkeina juhlassa toimivat past. Eino Savisaari ja rov. Lauri Paunu.

Puhe Åvikin miesten osaston vihkiäisissä 17. 2. 1963

Herra Piispa, arvoisat kutsuvieraat, hyvät naiset ja herrat

Åvikin kuurojen koti, jonne tänään olemme kokoontuneet, on perustettu aikana, jolloin olosuhteet olivat aivan toisenlaiset kuin nykyisin. Kuuroja koskevan huollon alalla otettiin vasta ensimmäisiä askeleita ja suuri osa työstä tapahtui vapaaehtoisin voimin. Näin oli luonnollisesti tilanne kaikilla muillakin huoltoa koskevilla aloilla. Kuurojen opetusta koskeva toiminta oli kyllä vuosisadan vaihteessa saatu järjestetyksi silloisissa oloissa hyvinkin tyydyttävällä tavalla. Kuuroja aina ja kaikkialla uhkaavaan ja kohtaavaan pimeyteen oli avattu valon ovi. Tämä oli kuten ymmärrämme merkitykseltään hyvinkin perustavaa laatua kuurojen huollon kehitykselle.

Kun silloinen kuurojen koulujen tarkastaja maisteri Forsius, kuurojen liiton puheenjohtaja Julius Hirn ja toimittaja Sundberg, joka itsekin oli kuuro, vuonna 1911 ostivat tämän Åvikin tilan, ei heillä ollut näköpiirissään yksinomaan vanhainkodin perustaminen. Åvikin kuurojen koti toimi neljä ensimmäistä vuottaan pelkästään koulukotina, jossa annettiin opetusta sellaisille lapsille, joilla oli kuurouden lisäksi jokin muu invaliditeetti esim. sokeus ja jotka sen vuoksi eivät voineet seurata opetusta varsinaisissa kuurojen kouluissa. Neljä vuotta myöhemmin Åvikin kuurojen kodin toimintapiiriä kuitenkin laajennettiin ja tänne otettiin ensimmäiset vanhukset. Tämä toiminta onkin sitten vuosikymmenien aikana jatkuvasti kasvanut kun taas koulukotitoiminta vähitellen lopetettiin.

Tilanne ja olot Åvikin kuurojen kodissa eivät aina suinkaan olleet helpot ja ruusuiset, vaan hankaluuksia ja vaikeuksia vastaan oli jatkuvasti taisteltava. Tarvittavien varojen puute oli aina uhkaamassa kodin toimintaa. Valtion avustusta tosin saatiin, mutta rajoitetusti ja hyvin suureksi osaksi kerättiin tarvittavat kodin ylläpitoa ja kiinteistöjen kunnossapitoa varten tarpeelliset varat kuurojen ja heidän ystäviensä keskuudessa tapahtuvilla keräyksillä.

Helsingin kuuromykkäin auttajayhdistyksen, joka oli kodin perustanut, johdossa ja kodin johtajattarina toimi sellaisia tarmokkaita ja itseään uhraavia ihmisiä, joille kodin toiminta ja menestyminen oli sydämenasiana. Heillä oli johtotähtenään tuo ajatus, että kuurot, jotka ovat eristettyjä ympäristöstään ja suuren yleisön keskellä hyvinkin yksinäisiä, on saatava yhteen, kuurojen omaan kotiin, jossa heillä on mahdollisuuksia saada yhteyttä toisiinsa ja ympäristöönsä sekä siten elää onnellisempaa elämää.

Åvikin kuurojen koti on kuitenkin vuosikymmenien aikana ollut avoinna pelkästään kuuroille naisille. Ehkä syynä siihen, että koti perustettiin vain naisille, oli se, että tarve kuurojen naisten keskuudessa tällaisen kodin aikaansaamiseen oli suurempi kuin miesten keskuudessa. Toisaalta oli varmasti vallitsevana myös ajatus, että miehiä varten tulisi vastaavanlainen koti perustaa omana yksikkönään johonkin muualle. Niinpä Turun kuuromykkäin auttajayhdistys, joka oli toinen vireästi toimiva kuurojen asiaa ja etuja ajava yhdistys, oli jo pitemmän aikaa kerännyt varoja vastaavan, kuten sanottiin ukkokodin aikaansaamiseksi. Ajatuksesta tulikin tosi vuonna 1939, jolloin mainittu yhdistys osti Turun läheltä Kaksker-rasta Salmelan tilan. Toiminta lähti vireästi liikkeelle, mutta valitettavasti sodan aikaiset levottomat ja vaikeat vuodet vaikuttivat epäedullisella tavalla kodin talouteen. Kuuroja miehiä kodissa oli parhaimpana aikana toistakymmentä, ja heistä haluaisin tässä yhteydessä mainita lahjakkuudestaan ja taidostaan tunnetun kuurosokean Frans Lejonin, joka vietti elämänsä viimeiset vuodet Salmelan ukkokodissa. Mainitsin jo, että kodin toimintaa olivat jatkuvasti vaikeuttamassa taloudelliset huolet, jotka lopulta johtivatkin siihen, että kodin toiminta oli v. 1949 lopetettava. Tila myytiin ja jäljelle jääneet varat sijoitettiin lähempänä Turkua olevaan tonttiin, johon oli aikomus rakentaa tarkoitusta paremmin vastaava vanhainkoti kuuroille miehille. Tämä ajatus ei kuitenkaan valitettavasti saanut taakseen sellaisia voimia, että hanke olisi voitu toteuttaa.

Koko tänä aikana Åvikin kuurojen koti eli hiljaista elämäänsä, kuurojen huollettavien olot koetettiin tehdä mukavammiksi ja rakennuksia kunnostettiin. Uuneilla tapahtuvan lämmityksen sijaan, mikä usein oli tämän laatuisessa vanhainkodissa tulipalon syttymisen kannalta hyvin vaarallista, asennettiin lämpöjohdot, mikä tehtävä oli mahdollista suorittaa raha-automaattiyhdistykseltä saatavien avustusten turvin.

Viime vuosikymmenen loppupuolella alkoi Åvikin säätiön hallituksessa kyteä ajatus siitä, että myös huollon tarpeessa olevia kuuroja miehiä varten pitäisi saada aikaan oma koti. Harkittiin mahdollisuuksia sen rakentamiseksi taloudellisista ja sosiaalisista syistä johtuen Åvikin naisten kodin yhteyteen. Kuurojenpappien välityksellä suoritettiin tiedustelu tällaista kotia tarvitsevien miesten lukumäärästä ja tällöin todettiin, että eri puolilla maata vanhainkodeissa tai muissa vastaavissa laitoksissa oli hyvin monia yksinäisiä kuuroja miehiä. Koska tarve oli ilmeinen ja koska muualla maassa ei vastaavanlaista hanketta ollut vireillä, päätti Åvikin kuuromykkänaisten vanhainkotisäätiön hallitus lähteä viemään asiaa eteenpäin. Asetettiin rakennustoimikunta, joka laati tarvittavista tiloista huonetilaohjelman. Koska vanhan päärakennuksen keittiö, ruokasali ja muut yleiset tilat olivat hyvin epätyydyttävät ja koska toisaalta taloudellisista syistä katsottiin tarkoituksenmukaisimmaksi saada sekä miesten että naisten osastoa varten yhteiset yleiset tilat, päädyttiin sellaiseen periaateratkaisuun, että osastot oli saatava, mikäli mahdollista, välittömästi toistensa yhteyteen. Tarvittavien piirustusten aikaan saamiseksi käännyttiin arkkitehti Sakari Siitosen puoleen. Nyt seurasi arkkitehdin ja rakennustoimikunnan välillä tiivistä yhteistyötä, jonka tuloksena saatiin aikaan kaikkia tyydyttävät piirustukset kodin rakentamiseksi. Suunnitelman mukaan miesten osaston eli uuden rakennuksen yläkertaan tuli yhden ja kahden hengen huoneita 11 huollettavaa varten, toimisto, yleisiä tiloja, halli ja lisäksi kaksi asuntoa henkilökuntaa varten. Alakertaan tuli keittiö, yhdistetty ruokailu- ja juhlasali, sauna, työhuone, sekä taloutta varten tarpeelliset tilat. Uusi ja vanha rakennus tuli yhdistettäväksi toisiinsa hallilla. Koko rakennuksen tilavuus oli 2300 m³. Tarpeelliset lujuuslaskelmat sekä saniteetti- ja sähkötyösuunnitelmat hankittiin.

On kuitenkin selvää, että tällaisen rakennuksen rakentaminen ei voinut tapahtua pelkästään ajatuksen voimalla. Tarvittiin myös runsaasti varoja, sillä rakennuksen kustannusarvio oli 30 milj. mk. Säätiön omat varat olivat vähäiset ja niinpä käännyttiinkin raha-automaattiyhdistyksen puoleen ja pyydettiin apua tämän säätiön hallituksen näkemyksen mukaan erittäin tarpeellisen rakennuksen rahoittamiseen. Pyyntö ei kaikunutkaan kuuroille korville, sillä vuonna 1960 raha-automaattiyhdistys myönsi tarkoitusta varten 5 milj. vmk sekä seuraavana vuonna samaan tarkoitukseen 10 milj. vmk.

Åvikin kuuromykkänaisten vanhainkotisäätiö ei kuitenkaan sääntöjensä vuoksi voinut olla hankkeen toteuttaja, koska uusi rakennus tuli nimenomaan miehiä varten. Tämän vuoksi oli hankkeelle saatava joku toinen toteuttaja. Niinpä elokuussa vuonna 1961 perustettiin kokonaan uusi säätiö, jonka nimeksi tuli kuurojen huoltokotisäätiö, joka sitten otti tehtävän toteuttaakseen. Uuden säätiön säännöt laadittiin sellaisiksi, että myöhemmin olisi tarkoituksenmukaisuussyistä mahdollista sulauttaa vanha säätiö uuteen säätiöön, joka ei asettanut rajoja kieleen, sukupuoleen ja ikään nähden. Kuurojen huoltokotisäätiö vuokrasi vanhalta säätiöltä tarvittavan alueen, sai tarvittavan lainan pankki- ja vakuutuslaitoksista rahoituksen loppuosan järjestämiseksi ja niin päästiin työt alkamaan lokakuussa vuonna 1961. Pääurakoitsijaksi tuli halvimman tarjouksen tehnyt rakennustoimisto Arvi Rostila Hyvinkäältä, saniteettiurakoitsijaksi Veljekset Helander Oy Hämeenlinnasta ja sähkötöiden urakoitsijaksi toiminimi Tauno Berg Hyvinkäältä. Työn aikana säätiöllä oli ilo saada nähdä raha-automaattiyhdistyksen johtokunta paikanpäällä tutustumassa taloon ja rakennushankkeeseen. Vielä suuremman ilon säätiö sai kokea viime vuonna todettuaan raha-automaattiyhdistyksen myöntäneen hankkeen toteuttamiseen vielä 15 milj. vmk. Kun lisäksi otetaan huomioon, että Turun kuurojen ystävät niminen yhdistys, jonka hoidossa Salmelan ukkokodin jälkeen jääneet varat ovat, luovutti kuurojen huoltokotisäätiön käyttöön rakennushankkeen toteuttamista varten 2 milj. mk, on todettava, että rakennushankkeen rahoitus on toteutunut kaikki optimistisimmatkin toiveet ylittävällä tavalla. Rakentamisesta aiheutuneet kokonaiskustannukset ovat nousseet noin 30 milj. vmk:aan, minkä lisäksi on ollut kaluston hankkimisesta aiheutuneita ja hallinnollisia kuluja yhteensä noin 2 milj. vmk.

Uuden rakennuksen rakentamisen yhteydessä on ollut tarkoitus suorittaa myöskin eräitä korjauksia vanhassa rakennuksessa nimenomaan joustavamman yhteyden saamiseksi rakennusten kesken. Valitettavasti uuden puolen rakennustyöt valmistuivat niin myöhään, että näitä tuiki välttämättömiä töitä ei ole voitu suorittaa, minkä me kaikki voimme todeta myöhemmin tutustuessamme vanhaan puoleen. Myönkin on toistaiseksi ratkaisematta se, missä laajuudessa nämä paloturvallisuus- ym. syistä välttämättömät korjaukset on syytä suorittaa. Ratkaisuun vaikuttaa lähinnä se seikka, miten kauan vanhan rakennuksen katsotaan vielä tyydyttävästi palvelevan tarkoitustaan.

Niiden kuulevien ihmisten lukumäärä, jotka tuntevat kuurojen maail-

Lomamuistelmani Mustan meren rannikolla

aura ahlbäck

jatkoa ed. numerosta

Mamaian ja Constantan välillä liikennöivät vaaleat trolley-bussit, joilla pääsee mukavasti kaupunkiin. Mutta toisinaan varsinkin hellepäivinä niissä oli valtava tungos. Hiekkarannoilta koteihin rientävät romanialaiset ryntäsivät sankoin joukoin busseihin jo lähtöpysäkillä ja välipysäkeiltäkin työntyi lisää väkeä molemmista ovista sisään ja kuljettaja huusi huitoen käsiään. Tuikean näköinen naisrahastaja, jolle teki mieleni antaa jokunen lantti kampaajalla käyntiä varten, istui hiljaa perien maksuja. Siksi olin iloinen saadessani hivuttaudutuksi itseni ulos "sillitynnöristä" määräpysäkilläni Leninintiellä.

Constantassa on noin 120.000 asukasta. Siellä on Romanian suurin satama ja se on tärkeä öljynvientikeskus. Kaupungissa on paljon mielenkiintoisia nähtävyyksiä mm. suuri akvaario, jossa uiskentelevat kaikki kalalajit, mitä Mustan meren syvyyksissä elää. Arkeologisessa museossa kannatti käydä tutustumassa vanhoihin esineihin, jotka oli löydetty osaksi Rooman vallan aikaisten rakennusten raunioista, jotka on vielä nähtävänä Histriassa, jonne lomalaisille tehtiin retkikin. Turkkilainen moskeija marmorisine jalkojen pesualtaineen oli nähtävyys sinänsä. Tyypillisiä vanhan ajan yhden perheen valkoiseksi rapattuja taloja kodikkaine pikkupihoineen näkee paljon kaupungissa. Monet niistä ovat kurjassa kunnossa. Useiden talojen pihoilla on pieni aitaus, jossa nokkii ruskeita leghornkanoja. Hanhiparviakin näkyi tepastelevan syrjäisillä kaduilla. Kaiken vanhan rinnalle on siellä täällä noussut monikerroksisia asuin- ja kaupparakennuksia, jotka edustavat nykyaikaa. Constantan teatterit ja oppera tarjoavat niistä kiinnostuneille turisteille taide-elämyksiä.

Ennen mainitulta pysäkiltä Leninintiellä on kahden kadunkulman päässä Constantan Kuurojen yhdistys vanhassa talossa, jonka kulmaovesta astuu suoraan kadulta sisään. Kahden huoneen huoneiston seinillä lähellä katonrajaa komeilevat Neuvostoliiton entisen johtajan Leninin ja nykyisen johtajan Hrushtshevin sekä Romanian kansantasavallan päämiehen ym. kuvasuurennukset. Hyvin sydämellisesti ottivat kuurot minut vastaan kuultuaan, että olen Suomesta. Yhdistyksessä on jäseniä 70. Puheenjohtajana on kuuro fiksun näköinen viiksiniekka Alexandrescu, jolla on sympaattinen Anca-rouva, josta sain miellyttävää seuraa Constantassa, jonne silloin tällöin pyrähdin. Puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä rahastonhoitaja, molemmat viimeksi mainitut kuulevia, saavat kuukausipalkkansa kansantasavallan yhdistykselle myöntämästä vuosimäärärahasta. Heillä siis on leipätyönsä yhdistyksessä. Työtä on paljon, kertoi puheenjohtaja ihmetellessäni heidän 8-tuntisia työpäiviään yhdistyksessä. Sain selville, että heidän työnsä ulottuu yhdistyksestä käsin koko kaupungin kuurojen asioiden hoitamiseen kuten kuurojen töihin sijoittamiseen, pienten kuurojen lasten kouluihin järjestämiseen, asuntoasioihin ym. Heidän työnsä vastaa monessa suhteessa meidän konsulentin työtä. Asianlaita on sama kaikissa yhdistyksissä, joita Romaniassa on 16, sen tulin todenneeksi maan pääkaupungin yhdistyksessä käydessäni. Yhdistyksen huoneisto on avoinna kuuroille aamupäivästä iltaan kello 21 asti, muutamia tunteja siesta-aikaa lukuunottamatta. Kansantasavallan yhdistysten toiminta paikkeaa suuresti meidän yhdistystemme toiminnan suunnasta. Se on pakosta poliittisluontoista, mikä ei kuuroja, ainakaan useita, kiinnosta. Korkeammalta taholta, puolueelta tulleita luentoja kiertokirjeiden muodossa on seurattava. Yhdistyksessä on jalkapallojaosto, jonka pelaajat lienevät maan parhaita. Silmät loistaen minulle kertoivat kuurot joukkueen äskettäin voittaneen pääkaupungin jalkapallojoukkueen. Ollessani siellä joukkue toistamiseen lähti viikon kestävälle ottelumatkalle Turnu-Severiin, lähelle Jugoslavian rajaa, jossa kohtasivat muutkin pelaajaryhmät koko maasta. Vaikka joukkueella on palkattu valmentaja, joutuu yhdistyksen puheenjohtaja aina olemaan matkoilla joukkueen valvojana. Jalkapallo oli usein Constantan kuurojen puheenaiheena ja he odottivat jännittyneinä ottelutuloksia.

Constantan kuurojen kansantanhuharrastus on ilmeisesti korkealla tasolla, koska heidän kertomansa mukaan ryhmä on esittänyt tanhuja kuulevallekin yleisölle. Tanhuharjoituksia, joita kerrankin sain ilon seurata, pidettiinkin kaksi kertaa viikossa kuulevan miesohjaajan johdolla kesäkuumallakin. Tanhuajien esiintymismatkat kuin myös jalkapallojoukkueen matkat ja työpäiväkorvaukset maksetaan valtion määrärahoista. Kauniit kansallispuvut punaisine ja mustine saappaineen on ostettu myös niillä määrärahoilla. Ne säilytetään lukituissa kaapeissa. Jos jokin niistä massa olevat probleemat ja vaikeudet ja jotka kuitenkin haluavat antaa itseään ja omaa aikaansa tälle tarpeelliselle vapaaehtoisen huoltotyön saralle, ei ole kovin suuri. Voidaan sanoa, että Åvikin elämään liittyy kiinteästi ja ratkaisevasti se pieni joukko, joka on nähnyt tällaisen kuurojen kodin välttämättömyyden ja tarpeellisuuden. On tarvittu rohkeita henkilöitä, jotka ovat katsoneet eteenpäin ja ylöspäin. Tässä yhteydessä haluan mainita vain jonkun heistä, ensiksikin maisteri Sigyn Heikelin, joka on vuosikymmenien ajan ollut Åvikin lämmin ja läheinen ystävä, joka on ollut myös mukana toteuttamassa tätä uutta rakennusta ja joka meillä on ilo nähdä tänäänkin täällä keskuudessamme. Toiseksi haluaisin mainita kodin pitkäaikaisen johtajattaren neiti Anna Hongiston, jonka panos kodin hengen säilyttämiseksi on ollut suuriarvoinen ja merkittävä, sekä kolmanneksi maanviljelysneuvos K. F. Lehtosen, joka vanhuudenpäivinään oli syttynyt Åvikille ja joka tämän rakennuksen suunnitteluvaiheessa oli kiinteästi ja uskoa antavasti mukana, mutta jonka ei kuitenkaan suotu olla mukana tässä tilaisuudessa, koska hän sai ennen työn valmistumista kutsun toiseen kotiin.

Uskon, että me kaikki iloitsemme tästä päivästä, joka on suotu Åvikin kuurojen kodin asukkaille ja meille kaikille. Haluan tässä yhteydessä lausua kuurojen huoltokotisäätiön hallituksen ja rakennustoimikunnan sydämellisimmät kiitokset raha-automaattiyhdistykselle ja Turun kuurojen ystäville, joiden antama apu on tehnyt mahdolliseksi tämän kodin rakentamisen. Haluaisin kuitenkin myöskin sanoa sen, mitä rehtorimme sanoi luokallemme jakaessaan meille ylioppilastodistuksemme, nimittäin sanat: pyrkimys on parempi kuin saavutus. Uskon, että me tällä kuurojen huoltotyön saralla emme vielä ole saavuttaneet päämäärää, vaan vasta erään kylläkin merkittävän paalun, josta kuitenkin on vielä kiirehdittävä eteenpäin.

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

OFFICIELLT ORGAN FÖR FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f.

APRIL | 67 ÅRGÅNGEN | Nr 4 - 1963

†

VIGGO CHRISTIAN HANSEN

Den 7 februari avled i Köpenhamn den kände varma finlandsvännen, konstmålaren Viggo Christian Hansen efter en kortvarig sjukdom i en ålder av 78 år.

Viggo Christian Hansen föddes den 24 oktober 1884 som son till etatsrådet, apotekaren C. D. A. Hansen och var vid födelsen döv.

Han började redan i 5-årsåldern gå i privat dövskola för döva. Redan tidigt avslöjades han vara i besittning av ovanliga artistiska talanger och som sedan blev ytterligare ansatta i konststudier hos berömda konstnärer och genom omfattande studieresor utomlands. Han grundade sedan en egen atelier i Köpenhamn och etablerade sig som självständig konstmålare med stor framgång. Hans målningar finns uppsatta på många ställen i Danmark, bl.a. altartavlan i Drösselbergs kyrka. Även som bildhuggare var han känd, av de alster som han skapat, må nämnas bl.a. statyn av danska dövskoleundervisningens fader Castberg samt Köpenhamns dövförenings grundläggare Ole Jörgensens staty. Dessutom har han präglat många bronsreliefer m.fl.

Vid sidan av sin konstnärliga gärning var Viggo Chr. Hansen en av de mest kända ledargestalterna i de danska dövas värld, omfattande många olika områden och verksamhetsfält. Även utanför Danmarks gränser var han en känd personlighet med erkänd ledarkapacitet, främst inom de nordiska brödraländerna. Han var en flitig föredragshållare och skriftställare med artiklar och omdömen både i danska och utländska tdiskrifter.

Viggo Christian Hansen har för sina insatser hedrats med erkännanden på många sätt. Som hedersmedlem har han hört bl.a. till Association de Sordomutos de Madrid år 1923, Nordiska Dövas Idrottsförbund 1926, De Dövas Internationella konstsalonger i Paris 1927, Helsingfors Dövas Förening 1934, Dövföreningen 1866 i Köpenhamn 1951, ständig medlem i Finlands Dövas Idrottsförbund 1924 m.fl. utmärkelser.

För sin uppmärksammade samhälleliga arbetsinsats har han av danska kungen utnämnts till riddare av Dannebrogsorden.

Det är omöjligt att räkna upp alla de uppoffrande insatser och strävanden han gjort för de dövas sak, både i Danmark och de nordiska länderna, vi kunna bara nöja oss med att konstatera att denna Grand Old man var högt uppskattad och ärad. Med vem han än kom i beröring med möttes han med största respekt.

Viggo Christian Hansen har visat sig vara en sann Finlandsvän. Han var bl.a. med om aktieteckningen av det då grundade Ab Surdus (som sedermera donerades till Finlands Dövas Förbund). Under både vinter- och fortsättningskrigen tog han hand om de finländska döva som sökt skydd undan krigen i Danmark. Otaliga äro de finländare som fått njuta förmånen av hans gästfrihet under sina Köpenhamsresor.

Med tacksamhet välsignas minnet av Viggo Chr. Hansen verksamma levnadsbana. Han välsignades till gravens ro den 9 februari i Köpenhamns dövas kyrka i närvaro av en stor vänkrets. Jordfästningen förrättades av dövpastor Th. Behrent.

Elsie Roos berättar om Besserat Tecle-ab

Strax före jul kom fröken Besserat Tecle-ab från Eritrea till Sverige för att på ett stipendium från NIB Nämnden för intenationellt bistånd) utbildas till dövlärarinna. Hon kom lagom till Stockholmsföreningens Luciafest och blev så hälsad välkommen till Sverige.

Elsie Roos berättar om henne:

Under åren 1935—41 rasade ett blodigt krig i Eritrea och Etiopien. Bland dem som blev utkommenderade i kriget var Tecle-ab från Asmara, en man i sina bästa år, som hade två döttrar och två söner. Han dog i kriget och hans hustru måste nu ensam arbeta för familjens uppehälle.

Den yngre dottern, Besserat, blev omhändertagen av en moster, som ej hade egna barn. Då hon såg att flickan var både vetgirig och begåvad fick hon gå i skola, som hon avslutade med fint betyg.

På den äldre systerns bröllop såg jag Besserat för första gången och

TECKENSPRÅKET OCH DE DÖVA

Översättning ur Deutsche Gehörlosen Zeitung av A.-M. Bjurgate

Teckenspråket ses inte med blida ögon, i synnerhet inte i våra skolor. I många skolor är det överhuvudtaget inte tillåtet. Som orsak härtill anger man, att barn som behärskar teckenspråket, inte lär sig tala. Trots detta ser man sällan barn i skolorna, som inte talar med varandra med hjälp av teckenspråket. Och ofta med tecken, som de själva hittat på. Detta är en verklig fara.

Det finns få lärare, som verkligen behärskar teckenspråket klanderfritt. Hur skulle de för övrigt kunna det, när det överhuvudtaget inte finns något enhetligt teckenspråk i Tyskland?

Trots alla ansträngningar att lära barnen tala, har man inte uppnått någon fullständig framgång. Barnen uppmanas att tala med varandra och inte använda teckenspråket, men de kan ju inte höra, hur deras röster låter. Endast läraren hör, att de inte använder sina stämband riktigt. Vad nyttar det då till, att döva barn måste tala med varandra? Det händer inte sällan, att lärare träffar sina tidigare elever på gatan, i affärer eller på arbetsplatser och måste be dem, att inte tala högt. Hur ser det ut, när lärare och elever måste tala med varandra utan att använda vare sig rösten eller teckenspråket? Läraren har under hela skoltiden tvingat eleverna att tala och åter tala, men resultatet har ändå inte blivit så, att eleverna kan tala utan att väcka stor uppmärksamhet bland andra människor genom sin egendomliga röst.

Det finns föräldrar som inte vill ta sina döva barn med ut, eftersom de skäms för dem. Detta är ett sorgligt faktum.

Bland de döva finns många, som helt saknar förmåga att få fram något ljud, men som ändå klarar sig bra genom att använda sig av teckenspråk. Härtill fordras också stor övning, om man verkligen skall ha den nytta och glädje, som teckenspråket ger.

En lärare, som vill hålla en föreläsning för sina döva elever, kan endast få eleverna fängslade av föredraget, om han använder sig av teckenspråket. Detta gäller också dövpräster, vars predikan för döva åhörare vore meningslös, om han inte använde sig av tecken. Man kan verkligen inte begära, att de döva skall kunna följa en predikan eller ett föredrag endast genom att se på munnen. Vi skulle önska, att våra dövlärare använde sig av teckenspråket i undervisningen för att därigenom lättare kunna förklara för eleverna, och att de även lärde dem att teckna vackert och diskret, så att de inte, som ofta är fallet, förstorar tecknen och riskerar att stöta armbågen i huvudet på kamraterna i sin närhet. Teckenspråket ersätter inte bara hörseln utan är också en stor hjälp för ögonen.

---

fäste mig genast vid den rakryggade flickan med den öppna blicken. Just då hade vår diakonissa blivit förflyttad till en klinik och vi sökte en efterträdare till henne. Besserat fick då tillträda tjänsten som vårdarinna vid vår skola. Med energi och ordningssinne utöver det vanliga skötte hon sina sysslor och barnen började mer och mer hålla av henne. Med ett lugnt och bestämt sätt fick hon dem att lyda. Så såg vi att det var gott gry i henne och att hon skulle passa till lärarinna.

Sedan hon 1 1/2 år med framgång skött sina åligganden vid vår skola, lyckades vi få ett stipendium så att hon kunde börja vid vårt lutherska lärarseminarium i Adua.

De sista dagarna i juni förra året fick vi vara med om den högtidliga avslutningen vid seminariet. När det blev Besserats tur att ta emot sitt betyg blev det en kraftig applåd. Av de sju eleverna blev hon som den enda kvinnliga den tredje i ordningen. Hon hade varit en heder för seminariet och vi hoppas att hon efter utbildning på Manilla dövskola skall bli till välsignelse för Guds rike och dövskolan i Keren.

Intryck från en Sovjetresa under nyårshelgen

Finnairs Metropolitan borrar sig genom snötjockan över Sjöskog, stiger till 4800 m i strålande solsken, styr över Finska viken och Narva mot öster och landar efter tre timmar på Sjeremitjevo, Moskvas internationella flygplats.

Dörren slås upp, en vindil pudrar flygvärdinnans uniform med snö, och in kommer ett par förnuftigt påpälsade ryska passkontrollörer, gör honnör och skjutsar oss förbi Aeroflots parkerade Iljushinplan och Air Indias reajättar genom en mördande snökylä till tullkontrollen. Man välsignar sina öronlappar och sänder Napoleon en medlidsam tanke, inte ens posthusets hörn eller Havsgatans sydväst kan prestera någonting liknande — för att klara det här klimatet borde man han flerårig träning som salutorgsmamsell.

I Leningrad 1961 tog passkontrollen två timmar, här gick tull- och passgranskningen på lite mer än två minuter. Närmare en timme tog resan från flygfältet i en Volga med små titthål förut genom kristallfrosten på vindrutorna, tjutande snöbyar över landsvägen som i ödslighet tavlade med Kaunispää, och sedan trolleybussar, fyrfiliga prospekt, lastbilar fyllda med nyårsgranar, människomassor, Kremls röda stjärnor och hotell Metropols underbara värme.

Rysk gästfrihet är välkänd, och överträffar alla ideer. Varje Intouristhotell har en egen servicebyrå, som helt ägnar sig åt att sköta om utländska turister. Vill ni ha biljetter till Bolshoi — slutsålda överallt — vi ordnar det. Taxi? Naturligtvis, om man så även önskar den först efter flere timmar går det att ordna. Andra biljetter? Allt sköts om, västerlänningar vana vid att få lita på sig själva blir lätt omtumlade. Kvällen före hemresan kom jag hem sent, i servicebyrån brann en ensam lampa och en mörk flicka satt kvar långt efter stängningstid — för att vänta på mig och förvissa sig om att min returbokning var OK. Generad förklarade jag att jag visste att allt var i ordning — ingen betydelse, hon måste kontrollera det: utlänningar skall tas om hand som bräckligt glas eller spädbarn, servicen skall vara topp. Erfarenheten är fascinerande, man vill förbereda alla moskvaresenärer på att från början inrätta sig som paschor med en oförtröttlig tjänarstab.

Moskva dagarna före nyårsafton var en häxkittel av stadigt ökande människomassor, i varuhusen, i tunnelbanan och på bussarna, eller i kön till leninmausoleet. Nyårsgranarna hade strykande åtgång, och små miniatyrgranar i plast såldes för fullt. Granprydnader i plast, ballonger och glitter samlade lika långa köer som bokförsäljarna nere i fotgängartunnlarna eller glasskioskerna i snöyran på torgen. Publikdragande var också konstutställningen i manegen, debatterad i tidningspressen, fördömd av Chrustjov på grund av några abstrakta målningar och föremål för ironi i Krokodil. Överhuvudtaget diskuterades denna utställning överallt, vår guide fördömde abstraktionismen, men andra ryssar sade: "Vad är social realism och vad är ej i konsten; allting progressivt är social realism, men vad är progressivt?" Gyllene perspektiv öppnar sig för våra konstsalonger om de kunde få till stånd samma diskussion som några få abstrakta ryska tavlor.

I Velohovskij sobor, den första fungerande kyrkan bland Moskvas c. 40 öppna grekisk-odtodoxa tempel bestod menigheten huvudsakligen av gamla babusjkor; och vaxljus och kalendrar för det nya kyrkoåret hade strykande åtgång. Guiden var sakligt korrekt och mer intresserad av den evna familjens nyårsfirande än av att använda några politiska brösttoner på dumma utlänningar, och resignerat överseende när vi föredrog att fråga efter surkåls- och gurkpriser på torgen i stället för att se den permanenta gigantiska nationella framstegsutställningen. Bolshoiteaterns Gisela och Lilla teaterns Ivanov gav intrycket av perfekt konstnärlighet, teknik och fruktansvärd ryck entusiasm i form av bisseringar, stampningar, våldsamma bravorop för öppen ridå. Västerländska diplomater trivdes bra tillsammans med vardagsklädda arbetare eller långbyxklädda jumperflickor på första parkett, i buffeten var det kö vid tedisken medan tokiga utlänningar satsade 1 rubel på ett glas champagne. I trappor och hallar stod städerskor på pass, sopade plikttroget upp en spilld askpelare, bara för att engagera sig i någon ändlös diskussion med en kollega och i distraktionen tappa ut allting igen.

Rysk mat är välkänd också i Helsingfors, borstschen och kålsoppan smekte gommen och teet med citron i glas var en njutning. På restaurang Uzbekistan åt vi manpar, en kryddad soppa med kött, lök, tomat, ägg, peppar och paprika och svettades några timmar efteråt trots svalkande grönt uzbekistanskt te. Några nypor moskvaluft kring -20 räcker emellertid för att sätta allting i balans igen, efter några meter trevar man efter öronlapparna och drar ner pälsmössan i pannan så långt det går. Efter tvåhundra meter börjar man fundera på det där med Napoleon igen när man ser oberörda snöskottande tanter eller vaktposterna utanför mausoleet stå orörliga i givakt utan öronlappar eller skinnkrage. Som kulturbildare är kylan oöverträffad, man söker sig till närmaste museikö för att njuta av värmen i Kremls rustkammare med Katarinas vagn och Fagergés påskägg eller till Tretjakovs kilometerlånga tavelgallerier.

Turisten

Från hemlandet

DE DÖVAS DIAKONISSA syster Eeva M. Korhonens adress är Hummelgatan 5 B 35, Helsingfors, telefon 49 77 42. Diakonissan är till förfogande för de landsortsdöva, vilka besöka Helsingfors för läkarbesök m.m. Tillskriv först diakonissan innan ni reser och överenskom med henne om tidpunkt m.m.

UNGDOMSLÄGERDAGAR hålles även i sommar, denna gång i Karkku i dess folkhögskola. För deltagande godkännes alla döva ungdomar 15—30 års åldern, även de hörande vars föräldrar äro döva. Lägret räcker i en vecka, under tiden 23—30 juli. Meddelanden om programmet m.m. lämnas senare.

G e m e n s a m r e s a till det i Sverige under tiden 10—17 augusti hållna stora ungdomslägret anordnas för resa antingen med buss genom Nord-Finland och Norge eller direkt med båt från Åbo. Bussresan är givetvis fördelaktigare, men dess möjlighet är beroende av om tillräckligt många anteckna sig för denna del av resan. Vi återkomma i följande nummer med bl.a. meddelanden om resekostnader m.m. uppgifter.

ÅVIK nära Hyvinge där åldringshemmet för döva kvinnor är beläget har fortsättningsvis fått stöd i olika former av lojoföreningen De dövas väner. Föreningen har också hjälpt ett par döva invalider på hemorten, framgår det av årsberättelsen som lades fram på årsmötet i veckan.

Kyrkoherde Kari Porra, ordförande för De dövas vänner, blev omvald på årsmötet, likaså fru Olga Koistinen i styrelsen. Ny ordinarie i styret blev församlingens diakonissa Irja Rautiainen.

De dövas vänner har i detta nu 61 medlemmar.

Västra Nylands döva hyllade Alma Sjöstrand

Med en andlig betraktelse och välkomstord inledde fru Alma Sjöstrand Västra Nylands dövas årsmöte den 17. 2. hos Sigurd Westerlund i Ekenäs.

Fru Sjöstrand har i 30 år verkat som föreningens ordförande men ville nu med ålderns rätt avgå ur styrelsen. Före årsmötesförhandlingarna hyllades hon med blomster och varma tacksägelseord varefter hon i sin tur erinrade om de flydda åren och framförde sitt tack till föreningen för gott och vänskapligt samarbete.

Årsberättelsen föredrogs och ur den kan nämnas att föreningen samlats 10 gånger varvid 5 föredrag om olika kulturella och sociala ämnen hållits. På en missionsdag till förmån för de döva i Afrika höll lärarinnan Anni Kauppinen ett föredrag med filmförevisning. Två kyrkodagar — den ena i Ekenäs, den andra i Hangö — har anordnats, vidare ett besök i Borgargården i Ekenäs, en julfest och en utfärd till Snappertuna i samband med en medlems 70-årsdag.

Efter genomgång av kassatablå och revisionsberättelse beviljades den avgående styrelsen ansvarsfrihet, varefter man skred till val. Styrelsen fick helt ny sammansättning. Till ordförande valdes nu den tidigare viceordföranden Herman W i k b e r g från Ekenäs. Till viceordförande och sekreterare utsågs Rainer H e l a n d e r från Hangö. I stället för den tidigare kassören Albert Holmström, som avsade sig återval till följd av ohälsa, valdes Mikael H o l m b e r g från Karis. Ny styrelseledamot blev fru Solveig H e l a n d e r från Hangö och suppleanter fröken Berit B a a r m a n från Karis och Jarmo S a a r i n e n från Hangö. Till revisorer utsågs Albert H o l m s t r ö m, Hangö och Ester H o l m b e r g, Karis.

Till representant på De dövas förbunds årsmöte i Riihimäki i mars utsågs Mikael Holmberg med Rainer Helander som suppleant.

Årets verksamhet beslöt man att bedriva i samma stil som hittills med möten, missionsverksamhet och kyrkodagar. På mötena skall som förut föredrag anordnas och som nyhet ämnar man införa en aktuell praktisk kvart.

Till de dövas fjärde världskongress i Stockholm i augusti siktar man på att resa. Före kongressen arrangeras i Sverige också ett en veckas ungdomsläger och i det hoppas man att någon eller ev. flere ungdomar från föreningen skall ha möjlighet att delta.

HELSINGFORS DÖVAS FÖRENING r.f:s stadgeenliga årsmöte hölls den 9 februari i närvaro av 117 medlemmar. Mötet öppnades av föreningens ordförande Torsten Rikström, först sedan minnet av föreningens hädangångne förre mångårige energiske ordförande Hjalmar Sandblom hyllats med en stunds tystnad och porträttavtäckning.

Till att leda mötesförhandlingarna valdes Börje Ahlbäck med Teuvo Lillunen vid protokollet. Till protokollgranskare utsågs Esa Kauppinen och Rurik Pitkänen. Mötet konstaterades vara stadgeenligt sammankallat. Verksamhets- och revisionsberättelserna godkändes på grundval av revisionsutlåtandet och styrelsen och kassören beviljades ansvarsfrihet.

Till föreningens ordförande återvaldes Torsten Rikström och till styrelsen blevo valda följande: Aleks. Savolainen, Osmo Entelä, Leo Kaurela, Börje Ahlbäck, Sulo Ikola och Aura Ahlbäck, suppleanter blevo Kauko Laukkanen och Hilja Ahlbäck. Till revisorer valdes de förra: ekonom Eero Laamanen och affärsidkaren Paul Miettinen med V. Holmberg och O. Ahlbäck som suppleanter.

Inskrivnings- och medlemsavgifterna förblevo som förut, resp. 1:— och 10:—, förutom för de som bo ytterom 40 km gränsen från Helsingfors centrum räknat, 5:—.

Till föreningens representanter vid FDF:s representantmöte i Riihimäki valdes Torsten Rikström, Laina Vainola och Aleks. Savolainen med Heevi Tolpo och Bruno Mouton som suppleanter.

Behandlades och upplästes de av stadgekommitten uppgjorda nya stadgarna och mötet godkände enhälligt den av kommitten föreslagna formeln och för dess vidare befodran till justitieministeriet för godkännande. Kommitten har bestått av följande personer: R. Savisaari, R. Pitkänen och Aura Ahlbäck.

Vid efterföljande styrelsemöte konstituerades styrelsen på följande sätt: viceordförande Aura Ahlbäck, sekreterare Leo Kaurela, kassör Torsten Rikström, klubbmästare A. Savolainen och uppbördsman suppleanten K. Laukkanen. Leo Kaurela anförtroddes även skötseln av biblioteket och arkivet.

Bemärkelsedagar

50 ÅR FYLLER den 16 april herr Leo Kaurela, Helsingfors.

70 ÅR FYLLER den första maj jordbrukaren Gunnar Anttonen i Hyrynsalmi, Salmela.

Möten

SEINÄJOKI Dövas Förening håller möte den 7. 4. i Arbetarhusets övre sal, varvid representanterna vid förbundsmötet lämna sin redogörelse över de motioner som behandlats. Välkomna.

JAKOBSTADS Dövas Förenings 40-årsfest hålles i stadens församlingshem (2. våningen) lördagen den 13 april kl 18. Även söndagen den 14 april är det samling kl 15 i församlingshemmets lilla sal. Alla äro hjärtligt välkomna.

I ÅBO hålles kyrkodagar för döva under skärtorsdagshelgen, med början i de dövas gård på onsdagen 22. 5. kl 19. Välkomna!

SEINÄJOKI Dövas Förening anordnar SOMMARFESTLIGHETER för Österbottens döva i Seinäjoki den 29—30 juni, som härmed på detta sätt meddelas.

Idrottsnyheter

HELSINGFORS DÖVAS IDROTTSKLUBB "HERO" anordnar nationella bordstennistävlingar i HDF:s lokal, Elisabetsgatan 27 A 8 söndagen den 28 april kl 10. Anmälan om deltagande kan göras en vecka före tävlingarna och de böra adresseras till Idrottsklubben Hero under ovannämnda adress. Välkomna!

HELSINGFORS DIK "HERO"s nationella gymnastiktävlingars tävlingsprogram är följande: Lördagen den 25. 5. kl 15 dans, hopp o.d. framföranden i HDF:s lokal, Elisabetsgatan 27 A 8.

Samma kväll kl 19 samkväm med uppvisningar i Elantos festsal, Ekogatan 2.

Söndagen den 26. 5. kl 12 gymnastiktävlingar i Brandstationen i Södra-Haga, Gamla Åbovägen 2.

Varje gymnastikintresserad döv är välkommen, även de vilka inte äro medlemmar i någon förening. Anmälningsblanketter fås av hr Tapani Laurila och böra ifyllda sändas till ovannämnda adress, senast den 7 maj.

FM FÖR DÖVA I SKIDLÖPNING höllos den 2—3 febr. i Lahtis i den berömda Salpausselkäterrängen. Dessa gällde samtidigt även som uttagning för VM-spelen i Åre i mars. Resultaten blevo:

15 km allmän klass: 1) Reino Kekälinen, H:fors 59.28, 2) Pauli Savolainen, Jyväskylä 1.04.00, 3) Eino Kolu, Jyväskylä 1.04.15, 4) Pauli Johansson, Jyväskylä 1.10.35, 5) Matti Rantanen, Tammerfors 1.11.30. 12 deltagare.

15 km oldboys: 1) Pauli Leikas, Lahtis 1.06.55, 2) Paavo Hantunen, Jyväskylä 1.07.40, 3) Toivo Ala-Kilponen, Tammerfors 1.17.40. 7 deltagare.

15 km juniorer: 1) Jaakko Flinkman, Åbo 1.13.45.

Lagtävlan 15 km (de tre bästas resultat oberoende av klass) 1) Jyväskylä 3.15.55, 2) Tammerfors 3.50.10, 3) Lahtis 3.51.30, 4) Åbo 3.51.35, 5) Tavastehus 4.11.55.

5 km damer: 1) Liisa Särkijärvi, Jyväskylä 25.57, 2) Kirsti Lehtilä, Helsingfors 26.40, 2) Raili Lehtonen, Helsingfors 29.35, 4) Leena Timlin, Tammerfors 32.09, 5) Eila Niinisalo, Björneborg 32.50.

30 km allmän klass: 1) Reino Kekälinen, Helsingfors 2.02.13, 2) Eino Kolu, Jyväskylä 2.22.25, 3) Paavo Hantunen, Jyväskylä 2.28.05, 4) Pauli Johansson, Jyväskylä 2.36.35, 5) Jukka Suominen, Åbo 3.03.12, 6) Mikko Simola, Tammerfors 3.05.30.

Omedelbart efter tävlingarnas slut uttogs truppen för Åre: damer: Liisa Särkijärvi, Kirsti Lehtilä och Raili Lehtonen, herrar: Reino Kekälinen, Pauli Savolainen, Eino Kolu och Paavo Hantunen.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

Utgivare: **Finlands Dövas Förbund r.f.**
Huvudredaktör: **Runo Savisaari,** Riistapolku 1 C 29, Tapiola. Tel. 462 755.
Red. sekr.: **Rurik Pitkänen,** Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154.
Svenskpr. red.: **Börje Ahlbäck,** St. Robertsg. 1 B 24, Helsingfors. Tel. 624 159. Manuskripten bör sändas till redaktören före resp. månads utgång.
Expedition: Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. ☏ 38 154.
Postgiro: 6825.
Prenumerationspris 1963 1/1 årg. 7,—, till utlandet 10,—.

URHEILU

Puheenj. Carl-Erik Martola
Kristianink. 2 B 37, Helsinki

URHEILU

Siht. Jussi Luomajoki
Helsinginк. 11 B, Helsinki

HELSINGIN Kuurojen urheiluseura "Hero" järjestää kansalliset pöytätenniskilpailut HKY:n huoneistossa Liisankatu 27 A 8 sunnuntaina huhtikuun 28 p:nä klo 10. Ilmoittautumiset tehtävä viikkoa ennen kilpailuja ja ne on osoitettava Heron urheiluseuralle yllämainitulla osoitteella. Tervetuloa!

HELSINGIN "Heron" järjestämän kansallisen voimistelukilpailun ohjelma:

Lauantaina 25. 5. klo 15 tanssia, hyppelyä tms. harrastavien esitykset HKY:n huoneistossa Liisankatu 27 A 8.

Samana iltana klo 19 liikuntailta Elannon juhlasalissa Kaikukatu 2.

Sunnuntaina 26. 5. klo 12 voimistelukilpailut Haagan Paloasemalla, Vanha Turunmaantie 2.

Jokainen voimistelusta kiinnostunut ja kaukana maaseudulla asuva kuuro, joka ei ole seuran jäsen, saa osallistua kilpailuihin ja pyytäköön osanottolomakkeita Tapani Laurilalta aivan pian. Ilmoittautumislomake henkilötietoineen on täytettynä lähetettävä edellämainitulle os. Liisankatu 4 A 2, Helsinki, viimeistään toukokuun 7 päivänä.

KYMINLAAKSON Kuurojen urheiluseura Tähden vuosikokous oli tammik. 19 p:nä. Edellisen vuoden toimintakertomus päätettiin esittää seuraavassa yleisessä kokouksessa. Tilikertomus ja tilintarkastajain lausunto esitettiin ja johtokunnalle ja rahastonhoitajalle myönnettiin tili- ja vastuuvapaus. Puheenjohtajaksi valittiin Onni Karvonen ja johtokuntaan Kalevi Saarinen varapuheenjohtaja, Otto Heiskanen sihteeri. Muina johtokunnan varsinaisina jäseninä ovat Unto Eloranta, Sinikka Saarinen ja Pentti Niiranen. Varajäseninä Oiva Miettinen (rahastonhoitaja), Anni Eloranta (jäsenmaksujenkantaja). Tilintarkastajiksi valittiin liikemies Veikko Koisio ja Annikki Pelmola, varalle Leo Mattila ja Urho Vuorela. Huvitoimikuntaan valittiin Anni Eloranta, Eero Kossila, Sinikka Saarinen, Otto Heiskanen, Urho Vuorela, Eeva Leino ja Oiva Miettinen. Pääemännäksi valittiin Olga Mattila, apulaisiksi Anni Eloranta, Sinikka Saarinen, Elina Heiskanen ja Irma Lepistö. Jäsenmaksu päätettiin korottaa 3 markkaan (ml. liittovero). Kalustonhoitajaksi valittiin edelleen Kouvolassa Eero Kossila ja Kotkassa Pentti Niiranen.

KUOPION Kuurojen Kunnon vuosikokouksessa 13. 1. valittiin puheenjohtajaksi edelleen Väinö Pelli ja johtokuntaan Jussi Laaksonen varapuheenjohtaja, Aarne Holopainen sihteeri, Åke Sohlström rahastonhoitaja ja Pekka Viinikainen jäsenmaksujenkantaja. Tilintarkastajiksi valittiin Jouko Hartikainen ja Terho Heikkinen, varalle Anni Holopainen ja Alina Sohlström. Emännäksi Alina Sohlström.

LAHDEN Kuurot Urheilijat ry:n vuosikokous pidettiin eräänä sunnuntaina Kansantalossa 18 jäsenen ollessa saapuvilla. Toiminta- ja tilikertomukset hyväksyttiin ja myönnettiin asianomaisille tili- ja vastuuvapaus.

Puheenjohtajaksi valittiin edelleen Huvi Mattila ja johtokuntaan varapuheenjohtajana Urho Nurminen, sihteerinä Veikko Koskinen, rahastonhoitajana Reino Sulkanen ja jäsenkirjurina Terttu Olkkola. Varalle Henry Höglund ja Ritva Kittelä. Tilintarkastajiksi Lauri Lehtonen ja Kosti Remmi, varalle Jaakko Väisälä ja Pentti Nikula.

---

katoaa, on pidätyksen vaara edessä, kertoi yhdistyksen vahtimestarirouva, jonka hallussa on yhdistyksen kaikki avaimet ja hänen tehtävänään on ajaa kuurot kadulle kellon lyödessä tasan 21, jolloin ovi suljetaan. Hänen kuukausipalkkansa on 550 leitä = noin 15.000 vmk Suomen rahassa ilman mitään etuja. Hänen asuntonsakin on yhdistyksen ulkopuolella. Kysyessäni häneltä, onko hänellä tämän ohella muita sivutuloja, vastasi hän, että se on kiellettyä rangaistuksen uhalla. Samaa sanoivat monet muutkin ihmetellessäni heidän ansiotulojensa pienuutta. Kuurot työskentelevät eri ammattialoilla kuten räätäleinä, puuseppinä, tehdastyöläisinä, hammasteknikkoina ym. Viimeksi mainittu ammatti on suosittu kuurojen keskuudessa. 10 vuotta toimineesta Bukarestin kuurojen ammattikoulusta valmistuu lukuisia uusia hammasteknikkoja. Heidän koulutuksensa kestää 4 vuotta. Tutustuin kutsusta Constantan hammaslaboratorioon, jossa työskentelee 7 kuuroa. Palkat yleensä ovat Romaniassa kaikilla aloilla alhaisia, joten sikäläisten hammasteknikkojen ansiotulo ei ole kehuttava. Yhdellä heistä vanhimmalla oli ennen yksityinen hammaslaboratorio, mutta se piti määräyksestä lakkauttaa, eikä hän saa sitä sivutyönäänkään harjoittaa pidätyksen uhalla. Muistona on enää liikkeensä ruostunut kyltti, jonka hän näytti ollessani hänen vieraanvaraisessa kodissaan illallisella. Hänellä on eksoottinen kreikkalaissyntyinen rouva, jonka kaikki omaiset ja sukulaiset ovat paenneet Romaniasta.

Kuuroja hammasteknikkoja työpaikkansa edessä Constantassa

Elintarvikkeet muutamia lukuunottamatta ovat halvempia kuin Suomessa, kun taasen voi ja sokeri on siellä kalliimpaa kuin meillä. Vaatteet ovat suhteettoman kalliita ja laadussa ei ole kehumista. Kenkien hinnat ovat pilviä hipovia. En ihmettele sitä, että romanialaiset naiset ovat pukeutumisessaan länsieurooppalaisista sisaristaan jäljessä, enkä ihmettele sitäkään, että ystäväni Anca, entisen varakkaan perheen tytär, aivan liikuttui saamistaan mukavista kengistäni ahtaiden vanhojen kenkiensä tilalle. Kierrellessäni kaupungilla Ancan kanssa pistäydyimme kenkäkaupassa, jolloin joutilaat myyjättäret ympäröivät minut katseet suunnattuina jalkoihini. Yksi heistä kysyi, möisinkö hänelle jaloissani olevat kengät. Valitettavasti en voinut paljain jaloin lähteä "kotiin Mamaiaan". Samaiset kengät siroissa jaloissaan sipsutteli onnellisena eräs nuori kuuro rouva, jolle ilomielin ennen kotimatkaa kiikutin ne.

Lomakeskuksessa järjestettiin turisteille tutustumismatkoja moneen eri paikkaan. Matkatoimisto Carpatin turistibussit olivat aina valmiit viemään meidät ryhmittäin retkille.

9. 7. tehtiin mielenkiintoinen Mustan meren rannikkokierros, joka kesti koko aamupäivän. Kierroksen aikana pysähdyttiin tutustumaan eri paikkoihin. Eforia on idyllinen puutarhakaupunki kauniine vanhoine taloineen ja viehättävine pihoineen ja kukkaistutuksineen. 400 vuotta vanha hyvin säilynyt puukirkko oli näkemisen arvoinen. Vanhan ja idyllisen Eforian rinnalle on nykyaika tuonut muassaan ultramodernin arkkitehtuurin. Siellä on merikylpylän ohella mutakylpyläkin, jossa käytiin 12. 7. Tervanmustaa ja paksua mutaa valettiin keholle aivan kasvoja

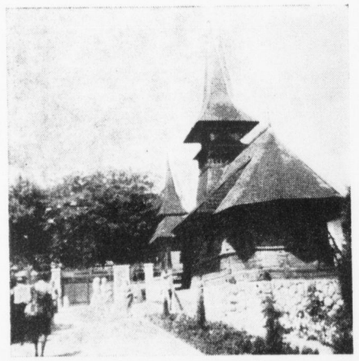

Vanha puukirkko v:lta 1500 Eforiassa

Merikylpylä Eforiassa

myöten. Siinä sitten seisoskelimme kuin Afrikan neekerit auringon paisteessa. Mudan kuivuttua olimme kuin harmaat muumiot. Meressä sitten hangattiin muta pois. Urakkaa siinä oli kerrakseen, sillä mereltä päin tuuli tavallista voimakkaammin ja vaahtopäät mainingit syöksyivät raivokkaasti kylpijöiden päälle. Mutakylpy poistaa reumatismin ja muut sairaudet, kun sitä ottaa useammin kuin kerran.

13. 7. aamuseitsemältä tehtiin Bukarestin matka junalla. Vaunun ikkunasta oli mielenkiintoista katsella Romanian maaseutua. Siinä vilahtelivat valkoiset kalkkivuoret, viininviljelyalueet, maissipellot, keltaiset auringonkukkavainiot kollektiivitiloineen. Viljasaroilta oli vehnä leikattu ja viety pois. Etelässähän kypsyy vilja aikaisemmin. Romanian maatalous on melkein täydellisesti kollektivisoitu. Vain noin 5 % viljelyskelpoisesta maasta on yksityisten omistuksessa. 4 tunnin pikajunamatkan jälkeen saavuttiin Bukarestiin, jossa turistibussit olivat meitä vastassa. Ensimmäiseksi meidät kiidätettiin idylliseen ulkoravintolaan lounaalle. Sitten jälleen busseihin, joilla kierreltiin kaupunkia ristiin rastiin, poiketen välillä ulkomuseoon ihailemaan vanhoja talonpoikaistaloja ja kauniita kansanomaisia kudonnaisia. Tutustumismatka maan pääkaupunkiin oli erittäin mielenkiintoinen. 1,7 milj. asukkaan Bukarestissa on vanhojen historiallisten rakennusten rinnalle noussut uudenaikaisia hallintorakennuksia, jotka edustavat nykyistä Bukarestia. Kaupungissa on useita kirkkoja, joista Rudan luostarikirkko on peräisin vuodelta 1572. Romanialaiset ovat uskonnoltaan ortodoksisia, mutta nykyinen "luuta lakaisee" sen yllä niin, ettei nuoremmista ole montakaan kirkkoonmenijää. Kiertoajelun päättyessä pysähdyttiin eräälle aukiolle, josta kukin sai mennä minne halusi, sillä paluumatkaan oli aikaan 2 ½ tuntia. Kiireessä otin taksin ja pyysin ajaa Italianakadulle, jonka varrella on Kuurojen yhdistys. Pihalta työntyi kadulle joukko viittoilevia poikia. Pysäytin heidät ja sain heiltä tietää, että yhdistys on nyt suljettuna ja avataan klo 18. Yksi heistä tarjoutui seurakseni siihen asti, toisilla oli kiire jalkapalloharjoitukseen, sillä samana iltana heidän oli määrä matkustaa Turnu-Severiin ottelemaan. Avuliaan oppaani johdolla sain toistamiseen kerrata hallintorakennukset, kongressitalot, yliopistot sun muut, eikä se ollut pahitteeksi. Kaupungilla kierrellessäni osui silmiini sankka ihmismuuri erään näyteikkunan edessä. Mitä siellä on, kysäisin oppaaltani. Kellokauppa. Toista kellokauppaa ei osunut silmiini koko kaupungissa. Henkilöautoja näkyi hyvin vähän, kun taasen mopedeja sitä enemmän. Autot ovat Tshekkoslovakiasta tuotettuja Skodamerkkisiä. Autonajolupia ei Romanian kuuroille myönnetä. Kovin ikävän vaikutuksen tekivät asuntotalojen ikkunat, jotka olivat peitetyt auringonpaisteelta sanomalehtipapereilla ja muilla käärepapereilla. Sälekaihtimia ei siellä ole saatavissa. Palasimme yhdistykselle, jonne virtasi vähitellen paljon kuuroja. Kuuro puheenjohtajarouva Viorica Hateganu otti minut ystävällisesti vastaan. Mutta samassa aloin jo tehdä poislähtöä, sillä aikaa oli enää jokunen minuutti. Puheenjohtaja ja muutkin oitis ehdottamaan, että matkustaisin seuraavalla junalla, johon olisi aikaa runsaasti 4 tuntia. Katsoin viisaimmaksi jäädä, jotta voisin tutustua lähemmin yhdistykseen. Sen huoneisto, käsittäen 5 huonetta, on varsin kolkko. Pienessä salissa on pienikokoinen televisio, jota koko Constantan kaupungissa ei ole. Yhdistyksessä on jäseniä 600:n paikkeilla. Sielläkin ovat varapuheenjohtaja ja rahastonhoitaja kuulevia. Kuurot olivat välittömiä ja mukavia. He olivat kiinnostuneita kuulemaan Suomesta. Heidän kanssaan oli helppoa keskustella, sillä jo Constantassa olen jonkun verran oppinut käyttämään romanialaisten viittomakieltä. Pian vierivät tunnit ja klo 21 yhdistyksen ovet suljettiin. Pihalla jatkettiin seurustelua kunnes minulle tuli hätä junalle. Rouva Hateganu pyysi jäämään aamuun asti ja tarjoutui ottamaan luoksensa yöksi. Mikäpäs siinä, mukavampaa on matkustaa päivänvalossa kuin yön pimeydessä.

Rouva Hateganu asuu kuuron miehensä, joka toimii piirustuksen opettajana kuurojenkoulussa, kanssa sievässä yhden perheen talossa, jonka ympärillä on vehmas kukkaistutus, mutta heillä on käytettävissään yksi huone ja yhteinen keittiö toisten asukkaiden kanssa.

Kuurojen koulutusasioista keskustellessamme rouva Hateganu kertoi, että koulutus Romaniassa on järjestetty paremmalle pohjalle kuin ennen. Pienten kuurojen lasten kouluja on 8, kuurojen kouluja 8 ja ammattikouluja 5. Bukarestissa on 5 eri koulua kuuroja varten. Ennen mainitun ammattikoulun lisäksi siellä on kuurojen koulu, huonokuuloisten koulu ja kaksi lastenkoulua erikseen pojille ja tytöille. Lapset otetaan kouluun 3—4-vuotiaina. 7-vuotiaina heidät pannaan. kuurojen kouluun, joka on 8-vuotinen, jonka jälkeen oppilaat pääsevät ammattikouluun.

Aamulla, jolloin kaupunkilaiset kiiruhtivat töihinsä, hyvästelin Bukarestin asemalla rouva Hateganua, joka ystävällisesti oli lähtenyt minua saattamaan junalle asti ennen yhdistykselle työhönsä menoa. Constantaan saavuttuani riensin viivana Mamaiaan menevään trolley-bussiin. Parahiksi saavuin ravintolaan lounaalle. Missä olit ja kuinka matka meni, kysyivät matkatoverini iloisesti hämmästyneinä. Iloisemmiksi tulivat herttaiset opastaja-neitosemme nähdessään "kadonneen lampaan" ilmestyneen ehjin nahoin "kotiin".

Saman päivän iltana oli ohjelmassa iltakierros busseilla, jolloin poikettiin pariksi tunniksi kaupungin ulkoilmateatteriin seuraamaan kansantanhuja lauluesityksiä. Romanialaiset kansantanhut ovat värikkäitä ja kauniita.

19. 7. illalla järjestettiin ravintolassamme läksiäisjuhla hienoine illallisineen ja seuraavana aamuna jätimme Mamaian ihanine hiekkarantoineen ja kiipesimme samaan tuttuun suihkukoneeseemme, joka vinhaa vauhtia lennätti meidät kotimaahan. Tuon kaiken jälkeen maistuu kotimaa mansikalta koleasta kesästä huolimatta.

VASTINE

Urho Lehtimäelle lehtemme n:ossa 2 olleen kirjoituksen "Näkökulmasta nähtyä" johdosta.

Kirjoituksessaan herra Urho Lehtimäki arvosteli Nuorten Kulttuuripäivien runonlausunta- ja huumorikilpailujen arvostelulautakuntien jäseniä puolueellisuudesta.

Vedoten vanhaan sananparteen "suutari pysyköön lestissään" olisi ystävämme Lehtimäen mielestäni viisainta pysyä enemmän urheiluasioissa kuin puuttua henkisten kilpailujen ja tuomareiden arvosteluihin.

Mitä lausunnan arvosteluun tulee oli sen lajin tuomarit parhaita asiantuntijoita, mitä keskuudestamme voi saada. Kukin heistä oli eri paikkakunnalta valittu, joten puolueellisuus arvosteluissa oli hyvin kaukana. He ovat parhaansa mukaan yrittäneet arvostella oikein. Se ei ollut helppoa, kun nuorten runonlausuntataso on suuresti kohonnut ensimmäisistä kulttuuripäivistä lähtien. Arvosteluperusteetkin ovat nyt hiukan erilaiset ja tarkemmat kuin ennen. Yleisö näkee vain kauniit kädenliikkeet ja ilmeet lausunnassa, mutta tuomariston katsantokanta on hiukan erilainen, koska he ovat etukäteen perehtyneet esitettävien runojen sisältöön ja henkeenkin. Mainittakoon tämän yhteydessä, että runonlausunnan arvostelulautakunnassa oli kaksi rouvaa, jotka ovat runoja kirjoittaneetkin, joten he hyvin ymmärtävät runojen syntyjä syviä. Uskon, että suuri osa yleisöä, joka seurasi kilpailuja, ymmärtää tuomaristoa ja antaa tunnustusta heidän ratkaisuilleen. Myönnettävä on, että Sirpa Kostiaisen esitys oli korkeatasoinen ja hyvä, mutta Liisa Kauppinen on lausunnassaan vuosien mittaan kivunnut rva Kostiaisen tasolle. Erään tuomarin sanojen mukaan Liisa Kauppinen pystyi tällä kertaa esittämään persoonallisempaa ja ehjempää lausuntaa, joten hän ansaitusti sai I palkinnon.

Huumorikilpailu kulttuuripäivien ohjelmassa on uusi laji, joten sen arvostelu ehkä on ollut hiukan outoa ja sen arvosteluperusteissakin on tietenkin parantamisen varaa, mutta sen tuomaristolla oli oikea kantansa siinä. Pyydän ystävällisesti hra Lehtimäkeä lukemaan vielä kerran kulttuuripäiväselostusta, joka oli viime vuoden joulukuun numerossa.

Ennen monesti on korostettu sitä, että palkinnon tavoitteleminen nuorten kulttuuripäivien henkisissä kilpailuissa ei ole pääasia, vaan joukolla osallistuminen. Tätä meidän on syytä muistaa, joten arvostelulautakuntien moittinen on kulttuuripäivien hengen vastaista. *Aura Ahlbäck*

Nuorten palsta

NUORISOTOIMIKUNNAN TIEDOTUKSIA

Kuurojen ja kuulevien nuorisoleiri

Karkun Kansanopistossa 23.—30.7.

Viime vuoden "Unosten Nuorisotasavalta" jäi kaikkien mukanaolleiden mieliin hauskana aikana, jolle ikävän säväyksen antoi vain se ainainen sade. Tällä leirillä oli mukana pari kuulevaa, kuurojen vanhempien lapsia, jotka eivät millään lailla erottuneet muista leiriläisistä — niinpä leirin pääministeri oli monta päivää tietämätön näiden kahden erikoislaatuisuudesta.

Leiri osoitti, että nuoret mielellään tulevat tämänsuuntaiselle leirille, jonka ohjelma on kasvattavaa ja kehittävää. Siksipä tulevana kesänä taasen järjestetään vastaava leiri, tällä kertaa Karkun Kansanopistossa. Tämä opisto on vast'ikään rakennettu ja siellä on oma ranta saunoineen.

Odotamme, että nuoret, jotka haluavat viettää iloisen ja kehittävän viikon, saapuvat leirille yhtä runsain joukoin kuin Unosen leirille. Onhan kyseessä sama asia hiukan parannetussa muodossa.

Ikäraja leirille on 15—30 vuotta. Leiriläisiltä peritään nyt osanottomaksu, joka on niin vähän kuin 20:—. Tämän maksun perimiseen on syynsä. Karkun opisto on kerrassaan hyvä, leiri on sisämajoituksessa ja kaikki tämä maksaa.

Tarkoitus on myös, että leirille otetaan kuulevia nuoria, kuurojen vanhempien lapsia. Heitä tarvitaan kuurojen keskuudessa aina, tulkkeina, myöhemmin konsulentteina yms. Nämä mahdollisuudet on ajoissa ja varovasti tuotava heidän tietoisuuteensa, siihen tämäkin leiri pyrkii. Ikäraja kuulevien osalta on 13—30 vuotta.

Ilmoittautumiset on lähetettävä kesäkuun 30 päivään mennessä os: Jarmo Narmala, Markkulantie 3, Hämeenlinna. Koska osanottajia voidaan ottaa vain rajoitettu määrä, niin leiriläiset hyväksytään sitä mukaa kun ilmoittautuvat, kunnes kiintiö on täysi.

Jokaiselle leiriläiselle anntaan kirjeellisesti tarkemmat ohjeet, tiedot tarvittavista varusteista ja kokoontumispaikasta.

Kansainvälinen nuorisoleiri Leksandissa

Helmikuun Kuurojen Lehdessä oli kutsu Leksandissa 9.—15. 8. 1963 järjestettävälle nuorisoleirille. Kehoitamme leiristä kiinnostuneita nuoria tarkoin tutustumaan ko. kutsun yksityiskohtiin, ohjelmaan yms. Tässä käsittelemme pelkästään ilmoittautumisia ja matkasuunnitelmia oman maan ryhmän kohdalta.

Ilmoittautumiset on tehtävä viimeistään kesäkuun 15 päivänä os: Jarmo Narmala, Markkulantie 3, Hämeenlinna. Ilmoittautumisen yhteydessä on osanottomaksu 78:75 maksettava Kuurojen Liiton postisiirtotilille n:o 6825. Ilmoittautumisessa on mainittava nimi, osoite ja syntymäaika. On muistettava, etteivät osanottajat saa olla 30 vuotta vanhempia.

Matka-avustuksia jaetaan kuurojenyhdistysen, nuorten-kerhojen ym. toimihenkilöinä ansioituneille nuorille. Anomukseen on syytä liittää asianomaisen kuurojenyhdistyksen suositus.

Matka on suunniteltu tehtäväksi yhtenä ryhmänä Turusta Tukholmaan sekä edelleen Leksandiin. Tällainen ryhmämatka on edullinen maksaen vain n. 43:—. Siihen sisältyy paluumatka Tukholmaan. Koska osa leiriläisistä varmasti jää Tukholmaan seuraamaan maailmankongressia, niin paluumatkaa kotimaahan ei voida tehdä ryhmälipulla. Jokainen siis palaa parhaaksi katsomallaan tavalla.

Matkalippujen hankkiminen yms. yksityiskohdat hoidetaan jokaisen osanottajan puolesta siten kuin siitä kunkin kanssa myöhemmin sovitaan.

Nuorisotyötoimikunta

Kotimaasta

†

Mikko Häyrinen

Viime tammikuun 23 p:nä siirtyi iäisyyteen tunnettu maanviljelijä Mikko Häyrinen pitkällisen sairauden murtamana.

Häyrinen syntyi Joutsan pitäjän Marjotaipaleen kylän Röykkälän talossa 26. 2. 1915. Jo lapsena hän kuuroutui. Hän kävi Kuopion kuurojenkoulun. Sen jälkeen hän työskenteli kotitalossaan vanhemman veljensä Heikin kanssa.

Jo nuoruusvuosinaan hän osoitti vilkkautta ja tarmoa, oli nopea oppimaan kaikkea, mitä maataloudessa tarvitaan. Talossaan, ennen traktorien tuloa, oli monet vuodet 10 kappaleen hevosmäärä. Mikko oli suuri hevosystävä. Jokainen hevonen tunsi Mikon. Laitumella ollessaan ne mielellään tulivat heti kutsusta hänen luokseen. Hän opetti jokaista hevosta "tervehtimään", nostamaan oikean etujalan polvea. Oli kilpahevosia, mm. suurjuoksijatamma nimeltään Lempin-Tuju. Ja oli myös korkeimman luokan siitosoriita.

Kalastus oli Mikon mieliharrastuksia. Taloon tuleville pitkän matkan vieraille Mikko osasi aina järjestää mielenkiintoisia ja myös jännittäviä kalastustilaisuuksia.

Kun Mikko oli nopea oppimaan kaikkea, niin oli hän voinut omata ns. "tuhattaiturin" maineen, joten naapurit usein pyysivät häneltä apua jos minkälaisten kojeitten ja välineitten korjauksissa. Hän oli aina valmis auttamaan jokaista apua tarvitsevaa. Siten usein joutui omat tärkeät työt sivuun. Eikä moni sitä huomannut, edes avunpyytäjätkään.

Mikon hoitoon joutui pieni saha ja mylly. Niitä hän erityisesti hoivasi ja kehitteli. Nämä laitokset tyydyttivät laajan ympäristön asujamiston tarpeet.

Kun Mikkelin Kuurojen yhdistys perustettiin, oli hän sen voimakkaimpia hahmoja. Yhdistyksen oman talon saamisessa oli Mikolla leijonan osuus. Moni ei ole sitä oikein huomannut. Hän uhrasi paljon tavoitteen saavuttamiseksi.

Hänellä oli rikas mielikuvitus. Hän pystyi järjestämään hyviä ohjelmatilaisuuksia. Hän näytti, miten pieni yhdistys voi pystyä järjestämään suuriakin tilaisuuksia kunnialla kuten esimerkiksi kerran Kuurojenliiton edustajakokous Mikkelissä. Siinä tehtävässä hän otti suurimman työn harteilleen.

Mikko oli tunnettu maamme kuurojen urheiluelämässä. Nuoruudessaan oli Mikko eturivin uimari. Hän oli usein huomioitu tuomaritehtävissä erilaisissa kilpailutilaisuuksissa. Hänen aloitteestaan Mikkeliin perustettiin kuurojen urheiluseura, josta sitten vuosien kuluessa kehittyi elinvoimainen.

Seuraelämässään hän aina oli erittäin rehti ja toverillinen. Siten hän sai paljon ystäviä.

Sitten fyysillisesti voimakkaaseen mieheen tarttui jokin tuntematon tauti, joka muutamassa vuodessa otti ylivallan. Sairausaikanaan hän vielä rakennutti perheelleen oman ajanmukaisen kodin. Lyhyen aikaa hän ehti olla uudessa asunnossaan, kunnes tuli suuri väistämätön.

MIKKO HÄYRISEN viimeinen matka tapahtui helmikuun 10 päivänä. Ruumiinsiunaus suoritettiin Joutsan kirkossa. Seurakunnan kirkkoherra siunasi ja pastori Veikko Väätäinen tulkitsi kuuroille. Mikkoa oli saattamassa yllättävän paljon, jopa niinkin kaukaa kuin Varkaudesta, Jyväskylästä, Helsingistä ja Mikkelistä kuuroja ystäviä sekä suuri joukko kuulevia. Haudan peityttyä laskettiin sille omaisten, sukulaisten, yhdistyksien ja ystävien seppeleitä ja kukkalaitteita paljon. Kuulevat lauloivat useita virsiä. Sitten siirryttiin jälleen kirkkoon, jossa papit saarnasivat päivän tekstin johdosta. Meidän Väätäinen tulkitsi kaikki kuuroille. Tilaisuuden loputtua lähdettiin vainajan kotiin, Marjotaipaleen Kivipuron taloon. Olipa siinä autojen paljous. Linja-auton ohella oli ainakin 20 henkilöautoa. Ihmisiä oli huoneet täynnä. Vain hyvällä sovulla ja onnen pelillä voitiin liikkua. Tämä väen paljous osoitti, että Mikolla oli suuri ystäväjoukko, joka halusi viettää kiitollisuudella hänen muistoaan. Luettiin saapuneet adressit, joita oli paljon. Useaan otteeseen laulettiin. Samalla kuuroille tulkittiin. Ja puheita pidettiin. Virvokkeitten nauttimisen jälkeen alkoi kukin vähin erin painua kotipuolilleen. Jokainen tunsi kadottaneensa parhaan ystävän liian aikaisin.

KUOLLUT. Viime jouluk. 14 p:nä kuoli kovat tuskat kärsittyään Jyväskylän kaupungin sairaalassa rouva Fanny Karppinen o.s. Pekkarinen. Hän oli syntynyt 18. 9. 1892 Kuopion maalaiskunnassa. Hän oli käynyt Kuopion kuurojenkoulun. Ruumiinsiunaus tapahtui Jyväskylän kaupungin uudella hautausmaalla 23 p:nä joulukuuta ja sen toimitti past. Väätäinen. Hautauksen jälkeen vietettiin muistohetki hotelli Hospitzissa.

HELSINGIN Kuurojen Yhdistys — Helsingfors Dövas Förening ry:n vuosikokous pidettiin 9. 2. 1963 117 jäsenen saapuvilla ollessa. Kokouksen avasi yhdistyksen puheenjohtaja Torsten Rikström, kun ensin oli pidetty edesmenneen yhdistyksen tarmokkaan monivuotisen johtohenkilön, Karl Hjalmar Sandblomin muotokuvan paljastustilaisuus. Kokous todettiin laillisesti koollekutsutuksi. Toiminta- ja tilikertomukset hyväksyttiin ja johtokunnalle ja rahastonhoitajalle myönnettiin tili- ja vastuuvapaus. Puheenjohtajaksi valittiin uudelleen T. Rikström. Johtokuntaan tulivat valituiksi seuraavat: Aura Ahlbäck, Osmo Entelä, Aleks Savolainen, Leon Kaurela, Börje Ahlbäck ja Sulo Ikola, varalle Kauko Laukkanen ja Hilja Ahlbäck. Tilintarkastajiksi tulivat valituiksi ekonomi Eero Laamanen ja liikkeenharjoittaja Paul Miettinen, varalle V. Holmberg ja O. Ahlbäck. Sisäänkirjoitus- ja jäsenmaksut päätettiin pitää ennallaan, 1 ja 10 markkana, paitsi 40 km kauempana Helsingistä asuvilta 5 markkaa.

Käsiteltiin sääntökomitean (R. Savisaari, R. Pitkänen ja Aura Ahlbäck) laatimat yhdistyksen uudet säännöt ja hyväksyttiin yksimielisesti komitean esittämässä muodossa jätettäviksi oikeusministeriön vahvistettaviksi.

Johtokunta valitsi keskuudestaan varapuheenjohtajaksi Aura Ahlbäckin, sihteeriksi L. Kaurelan, rahastonhoitajaksi T. Rikströmin, kerhomestariksi A. Savolaisen ja jäsenkirjuriksi varajäsen K. Laukkasen. L. Kaurelan hoitoon uskottiin myös kirjaston ja arkiston hoito.

KOTKAN Kuurojen yhdistyksen vuosikokouksessa 10. 2. hyväksyttiin vuosikertomus, kuultiin tilikertomus ja tilintarkastajain lausunto sekä myönnettiin johtokunnalle ja rahastonhoitajalle tili- ja vastuuvapaus. Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin edelleen Otto Heiskanen. Johtokuntaan tulivat valituiksi varsinaisiksi Toivo Kaukiainen, Sinikka Saarinen, Tyyne Kaukiainen ja Elina Heiskanen sekä varajäseniksi Kalevi Saarinen ja Pentti Niiranen. Tilintarkastajiksi valittiin edelleen toiminnanjohtaja Rurik Pitkänen ja liikemies Veikko Koisio sekä varalle Unto Eloranta ja Annikki Pelmola. Kalustonhoitajaksi valittiin edelleen Elina Heiskanen. Ravintolatoimikuntaan pääemännäksi valittiin Ada Lehtinen ja apulaisiksi Tyyne Kaukiainen, Elina Heiskanen, Alma Santaoja, Irma Lepistö ja Anni Eloranta. Jäsenmaksun suuruudeksi määrättiin naisjäseniltä 3 markkaa ja miesjäseniltä 3:50 markkaa mukaanluettuna liitolle menevä vero.

Johtokunta valitsi keskuudestaan varapuheenjohtajaksi ja rahastonhoitajaksi Toivo Kaukiaisen, sihteeriksi Sinikka Saarisen ja jäsenkirjuriksi Kalevi Saarisen sekä alikassanhoitajaksi Elina Heiskasen.

Kotkan Kuurojen yhdistyksen tavanmukainen illanvietto pidetään Kotkan Työväentalon kerhohuoneessa lauantaina 6 p:nä huhtikuuta 1963 alkaen klo 18. Ohjelma on hyvä.

FORSSAN kuurojen kerhon vuosikokous pidettiin helmikuun 10 p:nä. Puheenjohtajaksi valittiin edelleen Anna Lilja. Johtokuntaan valittiin Lauri Lilja varapuheenjohtajaksi, Elisa Vieno, Helena Marttila, Osmo Laine ja Vilho Jalava sihteeriksi, varalle Viljo Syrjänpää.

KUOPION Kuurojen Yhdistyksen vuosikokouksessa helmik. 10 p:nä hyväksyttiin toimintakertomus ja tilit sekä myönnettiin tili- ja vastuuvapaus johtokunnalle edelliseltä vuodelta. Puheenjohtajaksi valittiin edelleen Martti Pirskanen. Johtokuntaan valittiin Anna-Liisa Peltonen varapuheenjohtajaksi, Aarne Holopainen sihteeriksi, Väinö Pelli rahastonhoitajaksi ja jäsenkirjuriksi Alina Sohlström. Tilintarkastajiksi edelleen ekonomi Lauri Tikkanen ja op. Olavi Lehto, varalle Pauli Airaksinen ja Åke Sohlström. Emänniksi valittiin Anni Holopainen ja Toini Savolainen.

JOENSUUN seudun Kuurot ry:n vuosikokous oli helmikuun 17 p:nä. Puheenjohtajaksi valittiin edelleen Hilkka Simonen ja johtokuntaan varapuheenjohtajaksi Otto Simonen, sihteeriksi Maire Lavikainen, rahastonhoitajaksi Tauno Simonen ja Aarre Helminen, varalle Hilja Simonen ja Siiri Toroskainen. Tilintarkastajiksi Maire Lillunen ja Elise Jaakkola. Pääemännäksi valittiin Siiri Toroskainen.

KOKKOLA sijaitsee kaukana Pohjan rannoilla, jossa on jo Lapin tuntua lukemattomine latomerineen linja-auton kiitäessä halki tasaisen talvisen maiseman.

Lauantai-iltana 9. 2. kokoonnuttiin seurakuntatalolle vuosikokoukseen ja sen jälkeen pidettiin hartaushetki, jossa puhuivat rovasti Hyvärinen, Meri Kruhse, Julia Kiviniemi ja Ester Koskinen. Oli hauskaa tavata toisiamme.

Sunnuntaiaamuna 10. 2. kokoonnuimme kirkkoon yhteiseen jumalanpalvelukseen kuulevien kanssa ja saimme elävän siunauksen ehtoollisen kautta. Kokkolan kirkko on nykyaikainen, valoisa ja koruttoman kaunis, joka teki ensikertalaiseen valtavan vaikutuksen. Siellä saarnasi Kokkolan lääninrovasti Sillanpää päivän tekstin johdolla: "Mene työhön viinitarhaani, miksi seisotte kaiken päivää joutilaina . . ." Majuri Meri Kruhse viittoi tämän saarnan kuuroille. Samalla hän viittoi kaikki virret.

Alttarilla olivat rov. Hyvärinen ja pastori Huima. Hyvärinen viittoi puheet meille. Virren aikana koottiin kolehti kuurojen lähetystyön hyväksi. Olisi toivottavaa, että aina kaikissa kirkoissa kuurojen omana kirkkopyhänä koottaisiin kolehti kuurojen hyväksi. Se toivomus on kytenyt jo kauan aikaa kuurojen mielessä. Onhan meillä joka paikkakunnalla vain 1 oma kirkkopyhä vuodessa.

J.p. jälkeen menimme asemaravintolaan seurakunnan tarjoamille päivällisille. Siellä tarjottiin maukas ateria aivan kuin jouluna. Kokkolassa onkin järjestetty tällainen tilaisuus kuuroille joka vuosi, mikä osoittaa seurakunnan vilpitöntä rakkautta kuuroja kohtaan. Kokkolan papisto on todellisia kuurojen ystäviä ja seurakuntatalo on ollut kuurojen ilmaisessa käytössä jo kauan aikaa.

Lounaan jälkeen menimme seurakuntatalolle katsomaan televisio-ohjelmaa, jossa past. Savisaari viittoi Helsingin kuurojen jumalanpalveluksesta. Sitten nautimme seurakunnan tarjoamat kirkkokahvit. Sen jälkeen jatkoimme kirkkopäiviä, jossa puhuivat rovasti Hyvärinen, Meri Kruhse, Julia Kiviniemi ja Ester Koskinen. Laulukuoro viritti virren "Joutukaa sielut on aikamme kallis . . ." erään rouvan johtamana.

Kokkolan kirkkopäivistä jäi mieleen kaunis muisto, mikä lämmittää mieltä. Oli hauskaa tutustua pohjolan kuuroihin, joita harvoin tapaa.

Uskon kilvoitus ei pääty kirkkopäivien loputtua, vaan se kestää elämän loppuun asti. Ja uskolliselle kilvoittelijalle on varattu ihana voittopalkinto kerran.

KIRKKOPÄIVÄ Hämeenkyrössä. Oli oikea pakkaspäivä ja tuulinen sää, jolloin me Hämeenkyrön ja sen lähiympäristön kuurot kokoonnuimme meille järjestettyyn yhteiseen jumalanpalvelukseen Hämeenkyrön kirkkoon 20. 1. 1963. Pyhäkkö oli ääriään myöten täynnä kansaa kylmästä säästä huolimatta. Alttaripalveluksen pitivät rov. Heikkilä ja past. Savisaari. Tampereen seurak.-sisar Annikki Paavilainen oli saapunut tähän tilaisuuteen ja hän viittoi virret. Saarnan piti Hämeenkyrön seurakunnan kappalainen past. Lehtinen aiheenaan päivän teksti kuinka Jeesus muutti veden viiniksi. Hän selosti, että Herra tahtoo olla mukanamme kaikissa iloissa ja suruissa ja juhlistaa juhlamme todelliseksi ilon juhlaksi ja Hän tahtoo auttaa Hänen apuaan tarvitsevia vielä tänä päivänä ym. Sitten oli yhteinen rippi kuulevien kanssa. Kirkosta menimme lähellä sijaitsevaan seurakuntataloon nauttimaan Hämeenkyrön seurakunnan vieraanvaraisuutta ja saamaan ruumiinkin ravintoa maukkaan päivällisen muodossa.

Rovasti Heikkilä lausui ilonsa, että kuurot saivat olla mukana kuulevien jumalanpalveluksessa. Hän vanhana kuurojen hyvänä ystävänä iloitsi vilpittömästi yhdessäolostamme ja puhui meille elämän sanaa ym. Pastori Savisaari kertoi Jumalan pelkäämi-

sestä ja lähetystyöstä mitä sieltä Afrikasta kuuluu ym. Nti Ester Koskinen luki nti E. Roosin kirjeen ja puhui uuden elämän alkamisesta ja yhd. alkavasta uudesta toiminnasta tänä alkaneena vuotena.

Tämäkin kirkkopäivä muistutti meitä, että olemme luotu korkeampaa ja parempaa elämää varten eikä vain tähän ajallisuuteen.

Kunpa osaisimmekin elää sen niin, että kerran sen oikean päämäärän saavuttaisimme, jonne askel askeleelta kuljemme lähemmäksi päivä päivältä.

Shakkia

HELSINGIN KUUROJEN SHAKKIKERHO

järjestää hauskat Vapunvastaanottajaiset vaihtelevalla ohjelmalla klo 19 huhtikuun 30 p:nä Helsingin Kuurojen Yhdistyksen huoneistolla. Tervetuloa!

Merkkipäiviä

50 VUOTTA täyttää maanviljelijä Matti H. Turja huhtikuun 25 p:nä Lapualla. Käytyään Oulun kuurojenkoulun hän ryhtyi maanviljelijäksi kotitilallaan, hoitaen suurta viljelystilaa isänsä, kunnallisneuvos Turjan, ollessa eduskunnassa ja muissa luottamustehtävissä. Myöhemmin hän sai puolet suuresta maatilasta omaan hallintaansa, mitä viljeli täysin nykyaikaisesti.

Seinäjoen Kuurojenyhdistyksen jäseneksi hän liittyi heti koulusta päästyään ja on ollut koko ajan johtokunnan jäsenenä ja on edelleenkin. Tunnustukseksi ansiokkaasta toiminnastaan yhdistyksen hyväksi hänet on kutsuttu kunniajäseneksi. Matti Turja on pidetty seuraihminen iloisen ja ystävällisen luonteensa takia.

Merkkipäivän johdosta Seinäjoen Kuurojenyhdistys lausuu parhaat onnittelunsa ja toivottaa korkeimman siunausta juhlijalle.

50 VUOTTA täyttää 16. 4. herra Leonid Kaurela Helsingissä.

70 VUOTTA täyttää 1. 5. maanviljelijä Gunnar Anttonen Hyrynsalmen kk:n Salmelassa.

Kokouksia

SEINÄJOEN Kuurojen Yhdistyksen kokous pidetään 7. 4. Työväentalon yläsalissa. Edustajat selostavat liiton vuosikokouksessa käsiteltyjä asioita. Tervetuloa.

PIETARSAAREN Kuurojen Yhdistyksen 40-vuotisjuhla pidetään kaupungin seurakuntakodissa (2. kerros) lauantaina huhtik. 13 p:nä klo 18. Myös sunnuntaina 14. 4. kokoonnutaan klo 15 seurakuntakodin pikkusaliin. Kaikki ovat sydämellisesti tervetulleita.

IMATRAN kuurot pitää kaksipäiväiset kirkkopäivät 14 ja 15 p:nä huhtikuuta. Kirkkopäivät alkavat Imatrankosken kirkossa yleisellä Jumalanpalveluksella kello 10 molempina päivinä ja jatkuvat sen jälkeen alakerrassa kuurojen omalla ohjelmalla. Pyydetään rovasti Paunua puhujaksi. Kuurot läheltä ja kaukaa ovat tervetulleita kirkkopäivillemme Imatralle.

KARJALAN kuurojen HEIMOJUHLAT ovat Helsingissä huhtikuun 20—21 p:nä Liisankatu 27 A 8:ssa. Lauantaina juhlat alkavat klo 19 ja sunnuntaina klo 13. Ohjelma on hyvä Karjala-aiheinen. Tervetuloa kaikki heimojuhlaamme.

OULUSSA pidetään kuurojen kirkkopäivät huhtikuun 27—28 p:nä lauantaina klo 19.00 Koskitie 19 a. Puhujina m.m. Ruotsin pappi, rovasti Hyvärinen y.m. Kaikki tervetulleita.

†

Rakas puolisoni ja äitini

Fanny Karppinen

synt. 18. 9. 1892
kuoli 14. 12. 1962
kovat tuskat kärsittyään

Rakkaudestasi kiittäen
Yrjö
Aune ja Raimo Ikäheimo
sukulaiset ja tuttavat

"Hän on pyyhkivä pois kaikki kyyneleet heidän silmistänsä, eikä kuolemaa ole enää oleva, eikä murhetta, eikä parkua, eikä kipua ole enää oleva, sillä kaikki entinen on mennyt." Ilm. 21:4.

OULUSSA pidetään esitelmäpäivät toukokuun 4—5 p:nä, lauantaina klo 19.00 Koskitie 19 a. Puhujiksi lupautunut m.m. R. Pitkänen. Kaikki kuurot tervetulleita.

HENGELLISET PÄIVÄT nuorille ja vanhoille järjestetään Helsingissä toukokuun 22—23 p:nä. Lähemmin toukokuun numerossa.

TURUSSA järjestetään kuurojen kirkkopäivät helatorstaina. Päivät alkavat Kuurojen talolla keskiviikkona 22. 5. klo 19. Tervetuloa.

SEINÄJOEN Kuurojen Yhdistys järjestää Pohjanmaan kuurojen KESÄJUHLAT Seinäjoella kesäkuun 29—30 päivinä, mikä täten yhteensattumien välttämiseksi ilmoitetaan.

SYDÄMELLINEN KIITOKSEMME erikoisesti mikkeliläisille ystävillemme ja kaikille kuuroille, jotka kunnioittivat rakkaan vainajamme Mikko Häyrisen muistoa ja ottivat osaa suruumme. *Puoliso ja lapset*

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

68 vuosikerta 1963

Julkaisija: SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

Päätoimittaja: RUNO SAVISAARI, Riistapolku 1 C 29, Tapiola. Puh. 462755.

Toimitussihteeri: RURIK PITKÄNEN, Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38154.

Toimituskunta: Aura Ahlbäck, Ragnar Th. Östman, Emil Mattila.

Toimitus ja konttori: H:ki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38154. Kirjoitukset ja kuvat lähetettävä ennen edellisen kuukauden 7 päivää. Muotokuvista seurattava 5,— maksu.

Tilaushinta: Koko vuodelta 1963 kotimaassa ja Pohjoismaissa 8,—, ulkomaille 10,—. Tilattavissa kaikista postitoimistoista.

Ilmoitushinnat: Lähempiä tietoja saa puh. 38154. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 3,—. Kuolinilmoitukset 5,—.

Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825 tai rahastonhoitaja Eero Laamaselle, os. Liisankatu 27 E 10, Helsinki. Puh. 882163.

ADRESSI ON ARVOKAS MUISTO

Oma liittonne on painattanut aistikkaita

Onnittelu- ja Suruadresseja

Käyttäkää niitä!

Hinta vain 3,— kpl.
Niitä satte asiamiehiltä yhdistyksissä ja suoraan toimistostamme

Myyjille 20 % palkkio

Suomen Kuurojen Liitto r.y. Liisankatu 27 E 10 — HELSINKI
Postisiirtotili n:o 6825

Käyttäkää oman liittonne julkaisemia
Sormiaakkoskortteja
Hinta —,10 kpl. 100 kpl 7,—.
Saatavana liiton toimistosta.

Käyttäkää kirjeenvaihdossanne kauniita
KIRJEENSULKIJAMERKKEJÄ
kuurojen hyväksi
Hinta —,05 kpl.
40 merkin arkki 2,—
Myyjiä otetaan
20 % palkkio

SUOMEN KUUROJEN LIITTO R.Y.
Liisankatu 27 E 10 — Helsinki
Postisiirtotili 6825

KOULUILLE
suosittelemme seuraavia oppikirjoja:

U. Kierimo:
Ensimmäinen lukukirjani 4,—

H. Nyberg:
Katekismus ja kristinoppi 2,—

A. I. Savolainen:
Raamatunhistoria 3,—

E. J. Pesonen:
Luonnontieto 3,—

U. Kierimo:
Pienviljelyksen alkeistietoja 1,—

Heikki Mylläri:
Ammatinvalinnan ohjeita kuuroille ilmaiseksi jaettavaksi koulunsa päättäville oppilaille.

Hintaan lisätään lähetyskulut.

Tilattavissa os.:
SUOMEN KUUROJEN LIITTO R.Y.
Liisankatu 27 E 10 — Helsinki
Postisiirtotili 6825

Tilatkaa vuodeksi 1963 — Prenumerera för år 1963 på

KUUROJEN LEHTI-
TIDSKRIFT FÖR DÖVA

vuosikerta 68 — 67 årgång

ilmestyy kerran kuukaudessa, seuraten tapahtumia kuurojen maailmassa koti- ja ulkomailla.

Toimituskunta:
Aura Ahlbäck, Ragnar Th. Östman, Emil Mattila.

Tilaushinnat (nykymarkoissa):
8,— koko vuodelta. Ulkomaille 10,—. Vuositilaajat saavat runsaasti kuvitetun "Kuurojen Joulun" ilmaiseksi. Kuurojenkoulujen, ammatti- ja talouskoulujen oppilaat saavat sen tilaamalla opettajansa kautta jaettavaksi 4 markalla koko vuodeksi.

Tilauksia vastaanottavat kaikki postikonttorit, asiamiehet yhdistyksissä ja lehden konttori, os. Helsinki, Liisankatu 27 E 10. — Postisiirtotili n:o 6825.

Tehkää tilauksenne nyt heti ja tarjotkaa lehteä myös tuttaviennekin tilattavaksi. Omaa lehteämme levittämällä hankitte kannattajia kuurojen asialle kuulevienkin keskuudessa.

Utkommer en gång i månaden. Vad som sker och vad som hänt i de dövas värld, både in- och utrikes, skildras utförligt.

Redaktionskommitte:
Aura Ahlbäck, Ragnar Th. Östman, Emil Mattila.

Prenumerationspris (i nymark):
7,— för hela året utan julpublikation. Till utlandet 10,—. Elever i dövskolorna samt yrkes- och hushållsskolorna kunna genom lärarna få prenumerera för 4,— mk i året.

Prenumeration kan ske genom alla postkontor, föreningarnas ombud och tidskriftens kontor, adr. Helsingfors, Elisabetsgatan 27 E 10, postgirokonto n:o 6825.

Gör Eder prenumeration genast och rekommendera tidskriften för Edra vänner och bekanta. Genom att sprida Er egen tidskrift på detta sätt skaffar Ni anhängare och förespråkare för de dövas sak i de hörandes krets.

RUNO SAVISAARI
päätoimittaja — huvudredaktör

RURIK PITKÄNEN
toimitussihteeri — red.sekreterare

BÖRJE AHLBÄCK
svenskspr. redaktör

Helsinki 1963 — Oy Surdus Ab